

Inhoudsopgave

1.0 Aanbod een aanbieder van (educatieve) schoolreisje op de boerderij	3
1.1 Huidig aanbod schoolreisjes op boerderijen	3
1.2 Motivatie aanbieder	3
1.3 Doelgroep	4
1.4 Groepsgrootte	4
1.5 Tijdsbestek	4
1.6 Begeleiding	4
1.7 Globale omschrijving invulling schoolreisjes	5
1.8 Geboden catering	5
1.9 Gevraagde vergoeding schoolreisjes	5
1.10 Algemene voorwaarden & aanpassingen op bedrijfsniveau	6
1.11 Veiligheid en verzekering	6
1.12 PR&Communicatie	6
1.13 Vervoer	7
1.14 Samenwerking met andere partner of aanbieder	7
2.0 De algemene wensen en mogelijkheden vanuit het onderwijs ten aanzien van schoolreisjes	8
2.1 Welke klassen gaan op schoolreisje?	8
2.2 Begeleiding	9
2.3 Verwachtingen ten aanzien van het schoolreisje	9
2.4 Periode waarin we op schoolreisje gaan	9
2.5 Schoolreisjes bestemmingen?	10
2.6 Hoe komt een schoolreisjes bestemming onder de aandacht van de school?	11
2.7 Financiering schoolreisje	11
2.8 Verzekering	11
3.0 Visie scholen specifiek op schoolreisjes op de boerderij	12
3.1 Associaties en algemene verwachtingen	12
3.2 Programma schoolreisje op de boerderij	12
3.3 Verwachtingen met betrekking tot aanwezige voorzieningen	13
3.4 Geschiktheid boerderij als schoolreisjes locatie.	13

Bijlagen

Bijlage 1. De ouderbijdrage	14
Bijlage 2. Draaiboek groep 1 & 2 Ouwehands dierenpark	15
Bijlage 3. Draaiboek groep 3 & 4 Julianatoren	18
Bijlage 4. Informatiebrief kinderen, ouders, verzorgers	24
Bijlage 5. Schoolreisjes aanbod bij Snellevliet Touringcars	27
Bijlage 6. Offerte aanvraag busvervoer	29
Bijlage 7. Aanbieder van schoolreisjes op boerderijen	30
Bijlage 8. Verslag schoolreisje op de boerderij	34

Inleiding

In het kader van een project van het voormalig ministerie van LNV (gefinancierd vanuit de Taskforce Multifunctionele Landbouw) is onderzoek gedaan naar de kansen en mogelijkheden voor (educatieve) schoolreisjes op de boerderij als nieuw verbredingsproduct. Aanleiding hiervoor is dat veel ondernemers, met name educatieboeren, al dagprogramma's voor het onderwijs aanbieden, maar dat het moeilijk blijkt voor de scholen om hier financiën voor vrij te maken. In de wetenschap dat vrijwel alle scholen op schoolreisje gaan en scholen hier meer en meer een educatief tintje aan willen geven, groeide het idee om educatieve schoolreisjes verder vorm en inhoud te geven tot een verbredingsproduct van (educatie)boerderijen. Omdat scholen beschikken over een schoolreisjesbudget is de grootste bottleneck van financiering overwonnen. Zaak is wel dat boerderijen met een dergelijk goed product moeten komen dat scholen het ook daadwerkelijk af willen nemen als schoolreisje. Hier is nader onderzoek naar gedaan waarvan deze onderzoeksrapportage het resultaat is. Tien scholen van het primair onderwijs zijn geïnterviewd naar hun wensen, mogelijkheden en voorwaarden met betrekking tot (educatieve) schoolreisjes op boerderijen.

Tevens zijn 5 boerderijen geïnterviewd die al in meer of mindere mate (educatieve) schoolreisjes aanbieden, om van hun ervaringen te kunnen leren.

Deze onderzoeksrapportage vormt de kaders voor de product-markt-combinatie “(educatieve) schoolreisjes op de boerderij”. Naar aanleiding hiervan is ook een handleiding ontwikkeld voor de ondernemers met concrete handvatten om invulling te geven aan schoolreisjes op hun erf. Ter inspiratie voor boer en docent is een activiteiten- en werkvormenmap ontwikkeld, met een diversiteit aan mogelijkheden om een schoolreisjes programma vorm en invulling te geven.

De onderzoeksrapportage, de handleiding, de werkvormen- en activiteitenmap zijn te downloaden via www.educatiefplatteland.nl

1.0 Aanbod een aanbieder van (educatieve) schoolreisje op de boerderij

1.1 Huidig aanbod schoolreisjes op boerderijen

Een zoektocht via internet heeft 9 ondernemers in Nederland opgeleverd die actief schoolreisjes aanbieden op hun boerderij, zie bijlage 7. We nemen aan dat er meer ondernemers zijn die wel eens op aanvraag een schoolreisjes organiseren, maar deze zijn onvoldoende in beeld. Afhankelijk van de boerderij varieert het huidige aanbod van outdoor-achtige activiteiten tot de meer educatieve excursies die uit een rondleiding met speurtocht en wat spelelementen bestaan.

Qua spreiding zitten de huidige aanbieders ver van elkaar vandaan met een redelijke spreiding over Nederland.

Ondernemers die schoolreisjes organiseren, maar niet heel actief werven, ontvangen tussen de 4-10 schoolreisjes per jaar. Ondernemers die actief werven ontvangen tussen de 10 en 30 schoolreisjes per jaar. Ondernemers die veel recreatieve outdoor elementen aanbieden ontvangen over het algemeen meer dan 30 schoolreisjes per jaar. De ondernemers die minder dan 10 schoolreisjesgroepen ontvangen zien dit aantal in de toekomst graag verdubbeld worden. Voor ondernemers die educatieve schoolreisjes aanbieden zonder spectaculaire outdoor activiteiten zien tussen de 30-40 groepen wel als maximale grens. Voor sommige ondernemers geldt hierbij dat ze daarbij liefst insteken op kleinschalige groepen van minder 30 kinderen. De periode van uitvoering van schoolreisjes is vaak in de maanden mei, juni, juli, ofwel de mooi weer periode. Dit is tevens een periode waarin de ondernemers te kennen geven druk te zijn met diverse boerderijwerkzaamheden (maaien etc). Dit kan elkaar wel eens bijten.

1.2 Motivatie aanbieders

Met betrekking tot de ondernemers die actief hun aanbod promoten richting het onderwijs, doet een deel dit onder de vlag recreatief en een deel onder de noemer educatief schoolreisje.

In deze rapportage gaat het met name om de schoolreisjes met het expliciete educatieve accent, gezien dit directe relatie heeft met het leven en werken op de boerderij. Educatieboeren bieden heel bewust educatieve producten voor het onderwijs. In aansluiting op de behoefte van scholen wordt de juiste mix gevonden tussen educatie en recreatie: belevend leren. Educatieboeren willen geen recreatiepark creëren op hun erf.

Veel educatieboeren organiseren naast educatieve excursies ook kinderfeestjes of excursies voor andere doelgroepen. Voor deze ondernemers is het aanbieden van educatieve schoolreisjes geen grote overstap maar meer een passend concept erbij. Zoals veel ondernemers zeggen zit het qua inhoud en beleving een beetje tussen educatieve excursies en kinderfeestjes in. Door een breed educatief aanbod, eventueel aangevuld met andere verbredingsactiviteiten, kan het voor buiten de deur werkende boerinnen een mogelijkheid zijn om meer of geheel thuis te gaan werken.

Huidige aanbieders van educatieve schoolreisjes zien hierin een nieuwe mogelijkheid om jongeren en begeleidende docenten en ouders in aanraking te laten komen met de landbouw. Niet belerend, maar op een heel ongedwongen wijze. Spelenderwijs wordt beleefd hoe voedsel geproduceerd wordt, hoe omgegaan wordt met dieren en wat de relatie is met de natuur en het omliggende land.

Een andere belangrijke motivatie voor de huidige aanbieders is dat schoolreisjes een redelijk neveninkomst op kunnen leveren. Zeker in relatie tot andersoortige educatieve concepten: korte excursies, kinderfeestjes. Bovendien kan uitgegaan worden van een redelijk vaststaand schoolreisjesbudget, waardoor het gevoel van "leuren om geld", wat veel ondernemers hebben bij het aanbieden van boerderijeducatie", niet aan de orde is.

Maar als belangrijkste motivatie blijft bestaan dat de ondernemers het ook gewoon leuk vinden om te doen. Gezien de uiteindelijke geringe inkomsten voor boerderijeducatieve concepten kan een ondernemer dit niet opbrengen wanneer er geen voldoening uit gehaald wordt. De voldoening bestaat vooral uit de omgang met kinderen / mensen en hun verwondering voor alles wat er op de boerderij te zien en beleven is. Sommige ondernemers geven ook aan dat zij zelf ook veel leren van de interactie met burgers. Je leert je te verplaatsen in elkaars belevingswereld. Qua sfeer heeft een schoolreisje als voordeel ten opzichte van de meer onderwijsgerelateerde excursies dat de kinderen een dagje uit zijn. Iedereen heeft zin en de sfeer is bij voorbaat ongedwongen en opperbest. Het doel is dan ook vaak om kinderen een leuke dag aan te bieden, waarbij ongemerkt veel geleerd wordt.

Ondernemers die educatieve schoolreisjes aanbieden geven aan dat lang niet alle ondernemers hier geschikt voor zijn. Belangrijke criteria die zij aangeven zijn:

- Je moet het leuk vinden, temeer omdat de kinderen bij een schoolreisje “uit zijn”!
- Je moet goed met kinderen overweg kunnen
- Je moet accepteren dat kinderen jouw erf ook een beetje als speelparadijs ervaren
- Je moet aan kunnen sluiten bij de belevingswereld van kinderen
- Je moet in kunnen spelen op diversiteit in leeftijden en gedragstypen
- Je moet goede didactische en organisatorische vaardigheden hebben
- Je moet overzicht houden en kaders stellen en daarbinnen los kunnen laten
- Je moet duidelijk kunnen communiceren en eenvoudige uitleg kunnen geven
- Je moet een goed verhaal en programma hebben, maar ook kunnen improviseren

1.3 Doelgroep

De ervaring van veel ondernemers is dat vanuit groep 1-4 behoorlijke interesse is voor schoolreisjes op de boerderij. De actieve aanbieders van schoolreisjes ontvangen alle groepen van het basisonderwijs. Tenminste tot en met groep 6, gezien 7/8 vaak op kamp gaan.

Ook vanuit het speciaal onderwijs is veel behoefte aan een schoolreisje op de boerderij, ondermeer vanwege de kleinschaligheid en de veilige, rustige en gestructureerde omgeving.

1.4 Groepsgrootte

De meeste ondernemers geven er de voorkeur aan niet meer dan 50 kinderen op hun boerderij te ontvangen. Dit zijn gemiddeld twee klassen, of 1 gevulde bus. Liever nog geven ondernemers er de voorkeur aan om ongeveer 30 kinderen te ontvangen, ofwel een grote klas, of twee kleinere klassen.

Bij grotere groepen werken ondernemers vaak samen met een collega bedrijf in de nabije omgeving.

Zodoende blijft de groepsgrootte per erf beperkt en kan er halverwege de dag gewisseld worden van bedrijf. Soms wordt er wel centraal op 1 bedrijf geluncht, bijvoorbeeld in het weiland. Op deze manier vindt er wel uitwisseling plaats tussen de verschillende groepen, indien gewenst.

1.5 Tijdsbestek

Vanuit de ervaring van de ondernemers duurt een schoolreisje vaak 2 tot 5 uur, ofwel een halve of hele dag. Bij een gehele dag zijn de kinderen gemiddeld van 10.00 tot uiterlijk 15.00 op de boerderij. In het geval van een halve dag gaan ze voor of na de lunch door naar een andere locatie, bijvoorbeeld een speeltuin.

1.6 Begeleiding

Over het algemeen zijn er met een schoolreisje meer begeleiders mee dan bij een educatieve excursie. Bij de jongere leeftijdsgroepen vaak zelfs 1 begeleider per 5 kinderen. Vandaar dat afhankelijk van de groepsgrootte er 1 of 2 begeleiders vanuit de boerderij voldoende zijn. Wanneer het financieel uit kan (afhankelijk van de groepsgrootte) werkt 2 begeleiders vanuit de boerderij het prettigst, waarbij 1 van deze begeleiders vliegende keep is (rouleert tussen de groepen) en 1 de meer boerderij inhoudelijke thema's begeleidt. Bij grotere groepen (vanaf 50 kinderen) worden de kinderen vaak over 2 boerderijen verdeeld. Halverwege de dag wisselen de groepen van locatie.

Zowel docenten als ouders hebben een begeleidende rol. Duidelijk moet met de school gecommuniceerd worden wat van de begeleiding verwacht wordt. Op het erf moet alles overzichtelijk klaarstaan, inclusief eventuele instructies. Zodoende loopt alles zo goed als vanzelf. Over het algemeen volgende de kinderen in groepjes onder begeleiding een roulerend programma van activiteiten. Naast het begeleiden van activiteiten wordt van de ouders ook verwacht dat ze enthousiasme uitstralen naar de kinderen, orde bewaren en meegaan naar toiletbezoeken.

1.7 Globale omschrijving invulling schoolreisjes

De schoolreisjes zijn leuk, ontdekkend en leerzaam van insteek, met ruimte voor vrij spel. Veel ondernemers bieden een vaststaand programma. In overleg met de school kan hiervan afgeweken worden. Er zijn ook ondernemers die elementen aanbieden, waarmee in overleg met de school een programma samengesteld kan worden. Een enkele ondernemer is bereid een heel programma op maat te maken. De meeste scholen vragen hier ook niet om, gezien ze onvoldoende op de hoogte zijn van de mogelijkheden. Ze zijn al vrij snel enthousiast over het aanbod en scherpen op basis hiervan het totaalprogramma verder aan. Hierbij rekening houdend met de weersvoorspellingen en de leeftijd van de kinderen.

Vrijwel elk schoolreisjes programma start met een kleine interactieve rondleiding, mede om de jongeren bekend te maken met het erf. Daarnaast zit er vaak in het programma een soort quiz of speurtocht verwerkt. Soms zit dit al verweven in de verkenning van het erf: boerderij verkenningstocht of knapzakroutes als start. Veel ondernemers laten jongeren ook een product bereiden; een broodje bakken, boter (schudden), brandnetelsoep bereiden etc. Tijdens een lunch kan hier vaak wat mee gedaan worden of als lekker tussendoortje.

Voor het vrij spelen biedt de ene ondernemer zijn weiland en wat voetballen en spelmaterialen aan. De andere ondernemer heeft echt veel speelelementen aangeschaft; speeltractoren, skelters, zandbakken, schommels etc. Daarnaast zijn er ook boerderijen waar kinderen in de “vrije tijd” ruimte krijgen om bij de dieren te zijn: pony's, schapen, honden, katten, kalfjes. Tot slot zijn er wat ondernemers die een heel gestructureerd programma aanbieden van boerenspelletjes, waar de kinderen in teams tussen rouleren. Denk aan kruiwagenrace, zaklopen, strobalenrace, touwtrekken, slootje springen, kippenrun, hoefijzer werpen, blik gooien etc etc.

Zie ter inspiratie het aanbod van de ondernemers in bijlage 7 of de apart ontwikkelde *Handleiding voor educatieve schoolreisjes* voor ondernemers of de *Activiteiten- en werkvormen map voor schoolreisjes op de boerderij* (te downloaden op www.educatiefplatteland.nl)

1.8 Geboden catering

Ter aankleding van het schoolreisje bieden ondernemers over het algemeen eenvoudige consumpties aan. Ondanks de kosten kleedt dit het schoolreisje aan en geeft de kinderen en begeleiders een gevoel van een verzorgd programma. Vaak krijgen de kinderen op meerdere momenten van de dag drinken aangeboden. Meestal is dit limonadesiroop, waarbij sommige ondernemers bewust kiezen voor limonade van natuurlijke grondstoffen of streekgebonden siropen. Voor de begeleiders bieden de meeste ondernemers onbeperkt koffie en thee aan, wat door hen echt als een luxe wordt ervaren. Bij het ontvangst wordt naast drinken ook een koekje of iets dergelijks aangeboden, zoals gangbare koekjes of ontbijtkoek.

In principe kiezen vrijwel alle bedrijven ervoor om de leerlingen en begeleiders zelf eten voor de lunch te laten meenemen. Ouders geven kinderen voor een schoolreisje vaak uitgebreide lunchpakketten mee, vergezeld van allerhande snoepgoed, chips en dergelijke. Wanneer vanuit de boerderij een lunch geboden zou worden, voldoe je vaak niet aan al die lekkernij wensen van de kinderen, blijft er veel eten over en vraagt het veel organisatie en bijkomende kosten. Bovendien kom je bij het bieden van uitgebreide catering al snel op het gebied van vergunningen terecht. Om de lunch aan te kleden zijn er wel ondernemers die een eigen gebakken broodje bieden, of een ijsje voor toe. Opnieuw zorgt een stukje aankleding voor extra verrassing en een gevoel van feestelijke verzorging.

Sommige ondernemers bieden tussendoor nog andere lekkernij aan, zoals een zakje chips. Andere ondernemers zijn van mening dat de kinderen hier al genoeg van in hun rugzakje hebben en houden het dan liever bij het ijsje of iets gezonds.

1.9 Gevraagde vergoeding schoolreisjes

Ondernemers vragen gemiddeld tussen de 5 en 6 euro per kind voor een verblijf van ongeveer 2,5- 3 uur (een dagdeel). Deze vergoeding betreft bij een groepsgrootte van 30 kinderen 150 euro. Bij verblijf van een hele dag (verblijf van ongeveer 4-5 uur) vragen ondernemers 7,50 tot 12,50 euro per kind. Bij 30 kinderen is de vergoeding dan gemiddeld zo'n 300 voor een dag, bij 50 kinderen 500 euro.

De meeste ondernemers proberen terug te rekenen naar een uurvergoeding van 45 euro per uur. Dit in de wetenschap dat uren voor acquisitie, algemene voorbereiding of opruimen hiermee niet direct vergoed worden.

De meeste ondernemers hebben een bodemprijs vastgesteld, bij een dagdeel is dit vaak 100,00 euro. Ofwel, er wordt een prijs per kind gecommuniceerd, met een bodemprijs van 100,00 euro. Sommige ondernemers vragen ook een vergoeding per schoolbegeleider / ouder, vaak is dit ongeveer de helft van de kindprijs. Sommige ondernemers bieden optioneel nog de catering aan, de meesten hebben dit bij de prijs inbegrepen.

1.10 Algemene voorwaarden & aanpassingen op bedrijfsniveau

Ondernemers geven aan dat het bieden van schoolreisjes geen grootse aanpassingen vraagt voor het bedrijf. En al helemaal niet wanneer je al (educatieve) groepen op het erf ontvangt.

Voor alle ondernemers staat het bieden van veiligheid bovenaan. Hierbij noemen ze zelf ondermeer dat op het erf niet gereden wordt met machines tijdens het schoolreisje en dat sleutels verwijderd zijn uit gestalde machines. Verder geven ze allen aan dat vluchtroutes helder moeten zijn en de EHBO trommel beschikbaar en compleet moet zijn. Alle ondernemers hebben een overdekte ontvangstruimte gecreëerd. Dit kan een gedeelte van de stal zijn of bijvoorbeeld een deel van de schuren. Ook hebben alle ondernemers geregeld dat kinderen en begeleiders buiten het woonhuis naar de toilet kunnen en dat er een plek is waar handen en schoeisel gewassen kunnen worden.

Tot slot geven de ondernemers aan het erf en de gebruiksruidtes zo belevend en overzichtelijk mogelijk te hebben ingericht. Dat wil zeggen dat kinderen goed bij de verschillende onderdelen kunnen komen en dieren of gewassen waar mogelijk kunnen aanraken of observeren en eventueel verzorgingsactiviteiten kunnen verrichten. Ook hebben veel ondernemers wat infopanelen of activiteitenbordjes op het erf en in de stallen hangen. Daarnaast hebben sommige ondernemers ook laarzen, stofjassen, bezems of andere werkmaterialen aangeschaft.

1.11 Veiligheid en verzekering

Wanneer er onverhoopt iets misgaat, kan dit schade opleveren voor uw klanten. Ook een vergeten stuk gereedschap of vuil op het erf kan bij bezoekers schade of letsel opleveren. Wie gaat dat betalen? Belangrijk is dat ondernemers hier goed voor verzekerd zijn.

Alle ondernemers die schoolreisjes aanbieden zijn meer of minder specifiek verzekerd voor het bieden van schoolreisjes. Veelal zijn ondernemers breed verzekerd voor het ontvangen van bezoekers. Op de polis kom je ondermeer de volgende benamingen tegen: educatieve groepen, bezoekers, kinderactiviteiten, kinderfeestjes, het houden van evenementen. Belangrijk is dat er overleg is geweest met de verzekeringsmaatschappij, zodat zij kunnen aangeven of onder je huidige aanvullende verzekering en de daarbij horende omschrijving ook de schoolreisjes vallen. Vaak is een eventuele premieverhoging gering, maar als u het niet meldt, bent u onderverzekerd of zelfs niet verzekerd.

Meer en gedetailleerde informatie over bovenstaande regels en bijbehorende wetgeving kunt u vinden in de handleiding educatieve schoolreisjes voor ondernemers, te downloaden via www.educatiefplatteland.nl.

1.12 PR&Communicatie

Voor veel ondernemers is het niet geheel duidelijk hoe de school hen gevonden heeft. Er wordt op een enkeling na niet heel gericht geadverteerd met het schoolreisjesaanbod (beurzen, markten,) Wel wordt het als een apart educatief aanbod op de website of bedrijfsfolder genoemd. Mond-tot-mond reclame blijkt voor veel ondernemers nog het meeste op te leveren. Zo wordt het schoolreisjesaanbod bijvoorbeeld expliciet genoemd aan ouders die deelgenomen hebben aan een kinderfeestje op de betreffende boerderij. Ook stuurt bijna elke boer wel eens een persbericht naar de krant, waarin hier aandacht aan gegeven wordt.

Via de landelijke website www.metdeklasjeboerop.nl of regio-websites wordt vaak aangegeven wat voor producten en diensten de boerderij aanbiedt. Soms bellen scholen naar aanleiding van deze websites met de vraag of de boerderij ook schoolreisjes aanbiedt. Soms is dit voor een educatieboer de een aanleiding er langzaam aan mee te beginnen.

1.13 Vervoer

De meeste scholen kiezen een schoolreisje buiten de directe woonomgeving. Ze gaan tenslotte erop uit met elkaar! Vandaar dat er al snel een bus ingezet wordt om de afstand te overbruggen. Belangrijk is dat de bus goed kan parkeren en weer gemakkelijk het erf kan afrijden. De kinderen moeten veilig uit kunnen stappen, dus niet naast een drukke weg bijvoorbeeld.

Wanneer u een school uit de eigen regio zou kunnen interesseren voor een schoolreisje, kan het zijn dat ze per fiets (vanaf groep 5 / 6) komen of met auto's gebracht worden. Het niet benutten van een bus zou de school veel budgettaire ruimte bieden. Zorg opnieuw voor goede parkeergelegenheid van auto's of fietsen.

1.14 Samenwerking met andere partner of aanbieder

Om twee redenen zoeken sommige ondernemers de samenwerking met een collega boerderij of een niet agrarische aanbieder. De eerste reden is om de groepsgrootte per locatie beperkt te houden. Vaak wordt dit gedaan met een collega boerderij, waarbij er halverwege de dag gewisseld wordt. De tweede reden is dat een samenwerkingsprogramma verrijkend kan zijn. Ofwel, het totaalprogramma kan soms aantrekkelijker worden als de kinderen op een gegeven moment nog naar een andere locatie gaan. Dit hangt natuurlijk wel af van wat de eigen locatie al te bieden heeft, want het vraagt wel weer een extra reisbeweging. Belangrijk is dat de andere locatie in de buurt ligt, zodat de kinderen niet nog een lange reis hoeven te maken. De andere locatie kan opnieuw een boerderij betreffen die iets heel anders te bieden heeft dan je eigen bedrijf. Ook kan het een speeltuin zijn of een andersoortig park waar de kinderen vrij kunnen bewegen en spelen. Want dit laatste blijkt toch wel de wens te zijn vanuit de kinderen: ook vrij kunnen spelen.

2.0 De algemene wensen en mogelijkheden vanuit het onderwijs ten aanzien van schoolreisjes

Vrijwel alle scholen gaan elk jaar of om het jaar op schoolreisje. Voor de kinderen is dit één van de hoogtepunten van het jaar. Voor de school vraagt het behoorlijk veel organisatie en voorbereidingen. Alle scholen zijn altijd weer blij wanneer alle kinderen veilig en wel terug zijn gekeerd op school. Om alles goed te laten verlopen werken veel scholen met een soort van draaiboek. In bijlage 2 en 3 zijn draaiboeken voor twee schoolreisjes toegevoegd.

2.1 Welke klassen gaan op schoolreisje?

Voor de meeste basisscholen geldt dat elke klas van groep 1 tot en met groep 7 ieder jaar op schoolreisje gaat. Bij de meeste scholen gaat groep 8 niet op schoolreisje, maar op kamp. Bij sommigen scholen gaat groep 1 en 2 niet op schoolreisje, gezien deze doelgroep nog vrij jong gevonden wordt om een hele dag erop uit te gaan. In plaats daarvan wordt er voor deze doelgroep dan iets op school georganiseerd. Financieel gezien komt dit ook gunstig uit.

Tot slot zijn er scholen die om het jaar op schoolreisje gaan wegens het beschikbare budget. Het jaar erop hebben ze dan een feestdag of activiteitendag op school.

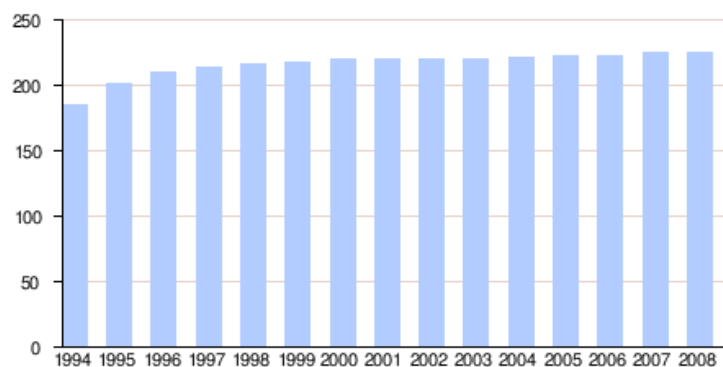
Afhankelijk van de gekozen schoolreisjeslocatie en de schoolgrootte gaan sommige scholen met alle klassen tegelijk op schoolreisje. De meeste scholen splitsen echter de klassen. Zo komen de volgende combinaties vaak terug:

- Groep 1-2 samen	Groep 3-4 samen	Groep 5-7 samen
- Groep 1-4 samen	Groep 5-7 samen	
- Groep 1-2 samen	Groep 3-5 samen	Groep 6-8 samen

Afhankelijk van de schoolgrootte en groepscombinaties gaat per schoolreisjes het volgende aantal leerlingen naar 1 locatie:

- Bij kleinere scholen (< 125 leerlingen) is de gemiddelde groepsgrootte tussen de 25 en 60 leerlingen
- Bij gemiddelde scholen (rond de 225 leerlingen, zie tabel 1) is de gemiddelde groepsgrootte tussen de 50 en 100 leerlingen
- Bij grote scholen (> 225 leerlingen) is de gemiddelde groepsgrootte tussen de 75 en 175 leerlingen

Gemiddeld aantal ll per school in het basisonderwijs in Ned

2.2 Begeleiding

Vanuit de school gaat er veel begeleiding mee met een schoolreisje. Sommige scholen doen dit alleen met docenten om niet afhankelijk te zijn van ouders. Op deze scholen wordt verspreid over meerdere dagen op schoolreisje gegaan en worden bepaalde klassen een dag uitgeroosterd. De meeste scholen maken echter gebruik van ouders die meegaan op schoolreisje. Dit wordt in principe gecoördineerd vanuit de schoolreisjescommissie. Voor de onderbouw gaat vaak meer begeleiding op een klas mee dan voor de bovenbouw. Voor de onderbouw geldt vaak 1 begeleider per 4, 5 of 6 leerlingen, afhankelijk van de school. Voor de bovenbouw geldt 1 begeleider per 6 tot 12 leerlingen, afhankelijk van de school. Overigens hangt het ook af van de bestemming of extra begeleiding nodig is.

Ouders kunnen zich vaak intekenen om mee te gaan op schoolreisje. De schoolreisjescommissie maken een keuze uit deze lijst of loten hieruit. Vanuit de school wordt verwacht van de begeleiders dat deze enthousiasmerend zijn voor de kinderen, goede organisatorische vaardigheden, verantwoordelijkheidsgevoel en natuurlijk overwicht hebben.

In bijlage 4 is ter informatie een nodigingsbrief toegevoegd voor ouders. In de draaiboeken uit bijlage 2 en 3 staan de organisatorische afspraken met betrekking tot begeleiders.

2.3 Verwachtingen ten aanzien van het schoolreisje

Vanuit de docenten

De verwachtingen ten aanzien van een schoolreisje zijn onder de docenten verschillend. De één vindt het voldoende als de kinderen plezier hebben gehad. De ander vindt een educatief karakter erg belangrijk. De meeste scholen geven de combinatie hiervan aan; “zoveel mogelijk ontspannends combineren met iets leerzaams”. Daarnaast noemen scholen nog andere aspecten waar waarde aan gehecht wordt, zoals een overzichtelijke locatie, een plek waar voldoende veiligheid te garanderen is, er voldoende vermaak aanwezig is en waar bij regenval ook voldoende te doen is. En natuurlijk moet het plaatje prijstechnisch aansluiten bij het beschikbare budget.

Vanuit de leerlingen

Vanuit de leerlingen is de verwachting ten aanzien van het schoolreisje vooral plezier en gezelligheid. Met daarbij lekker eten en drinken in de rugzak. Het is toch één van de hoogtepunten van het schooljaar. De busreis maakt het verwachtingsplaatje van veel leerlingen compleet. Qua locatie is een pretpark altijd leuk. Specifieke locatievoorkeur is er niet echt, veel leerlingen zijn al op veel plekken geweest. Wat leerlingen wel belangrijk vinden is dat ze op locatie wat kunnen kopen met vanuit thuis meegekregen budget. Leerlingen vinden het prettig om zo zelfstandig mogelijk zich te mogen bewegen, zoals in een pretpark, dierentuin etc. Daarnaast vinden leerlingen het belangrijk dat er voldoende te doen is, liefst wat uitdagende activiteiten. Nieuwe dingen zien, doen en ontdekken is ook iets wat aantrekt en bijblijft. En vooral even een moment van vrij spelen te hebben gehad.

2.4 Periode waarin we op schoolreisje gaan

Vrijwel alle scholen gaan in de mooi-weer-maanden op schoolreisje. Daarbij ligt de focus voor veel scholen op de maand mei en juni. Hier zijn ook weer uitzonderingen op. Zo zijn er scholen die eind april, begin mei op schoolreisje gaan om te voorkomen dat er teveel activiteiten aan het eind van het schooljaar plaatsvinden (sportdag, eindejaarsactiviteit, musical etc). Andere scholen kiezen juist voor juni, omdat ze de voorafgaande periode (Sinterklaas, Kerst, Pasen) als vol geplande maanden ervaren. Scholen waarvan de verschillende bouwlagen een eigen schoolreisje bestemming hebben, gaan vaak ook in dagen verspreid op schoolreisje.

2.5 Schoolreisjes bestemmingen?

Vrijwel alle scholen kiezen per jaar waarheen er op schoolreisje gegaan wordt. Dit bepaalt het team dat voor dat schooljaar aangewezen is de schoolreisjes te plannen. Dit kan een team of schoolreisjescommissie van docenten zijn, maar ook van ouders of de combinatie hiervan.

Sommige scholen kiezen om het jaar een pretpark (Efteling, Hellendoorn, Julianatoren, Ponypark Slagharen) en het andere jaar een goedkopere locatie (bos, park, het strand, de kinderboerderij etc). Voor vrijwel alle klassen is de diertuin of het Dolfinarium een aantrekkelijke plek als schoolreisje. Veel scholen vinden het ook aantrekkelijk om aan het schoolreisje enigszins een educatief of thematisch karakter te geven. Zo gaan scholen naar het Archeon, Naturalis Nemo. Scholen proberen ervoor te zorgen dat tijdens het schoolreisje er ook gespeeld kan worden in een speeltuin. Wanneer de betreffende locatie hier niet over beschikt, wordt vaak geprobeerd hier alsnog een koppeling mee te maken. Meerdere scholen geven aan ook naar de boerderij als schoolreisje te gaan (kaasboerderij, melkveehouderij, klompengolf, poldersport).

Zie voor interessante schoolreisjesbestemmingen en hun prijzen bijlage 5, van een Touringcar organisatie (let op, prijzen zijn vaak inclusief busprijzen)

Welk schoolreisjes bestemming gekozen wordt hangt mede af van de afstand tot de bestemming, de bereikbaarheid en filegevoeligheid om er te komen. Sommige scholen hebben afspraken gemaakt met betrekking tot maximale reistijden. Soms zelfs gespecificeerd per leeftijdsgroep (kleuters max. 45 minuten, groep 3-4 max. 1 uur, en groep 5-7 max. 1,5 uur). De meeste scholen willen gemiddeld met ongeveer een uur reistijd op locatie zijn.

Qua tijdsbestek van een schoolreisje wordt over het algemeen zoveel mogelijk de schooltijden aangehouden. Rond half 9 wordt vaak vanaf school vertrokken en tussen half 4 en half 5 zijn de kinderen weer op school terug. De effectieve aanwezigheid op locatie is vaak vanaf 9.30 à 10.00 tot 14.30 à 15.00.

Er zijn verschillende top-lijsten samengesteld voor meest interessante schoolreisjes bestemming. In vrijwel alle lijsten staan onderstaande bestemmingen genoemd:

➤ *Pretparken*

Het meest geschikte pretpark wordt meestal gekozen op basis van de leeftijd van de leerlingen. Jongere kinderen van de basisschool kunnen hun hart ophalen in de Linnaeushof of de Koningin Juliana Toren. Oudere kinderen zullen zich goed vermaken in bijvoorbeeld Duinrell of Walibi World. Schoolreisjes naar het Dolfinarium, Burgers Zoo of Apenheul zijn in trek voor elke leeftijdsgroep.

➤ *Archeon*

Het Archeon is een leuke en leerzame schoolreisjes bestemming. In het Archeon zijn de prehistorie, de Romeinse tijd en de Middeleeuwen levensecht nagemaakt. Echte ambachtslieden geven een heel werkelijk beeld van hoe het leven er gedurende die periodes uitzag.

➤ *NEMO*

In NEMO kunnen kinderen van alle leeftijden op een leuke en speelse manier kennismaken met de wetenschap. Vijf verdiepingen vol met leuke en leerzame doe-het-zelf experimentjes en andere dingen om te ontdekken.

➤ *Space Expo*

Tijdens een school uitje naar Space Expo in Noordwijk kunnen kinderen door middel van leerzame experimenten, filmpjes en modellen kennis maken met ons universum en de ruimtevaart.

➤ *Survival*

Tijdens een survival komen kinderen zichzelf echt tegen en leren ze goed met elkaar samenwerken. Survival worden in alle soorten en maten aangeboden. Met name voor de bovenbouw wordt hier vaak gebruik van gemaakt.

➤ *Apenheul & diertuinen*

In de parken zijn verschillende leerzame speurtochten uitgezet. Naast de dieren zijn er in deze parken ook diverse speeltuinen aanwezig. Ofwel, een succes voor alle leeftijden.

➤ *Museumbezoek*

Afhankelijk van de lesstof kan er voor het schoolreisje een museum of expositie worden uitgekozen die een ideale aanvulling is op het reguliere lesprogramma. Op die manier kunnen kinderen dieper ingaan op het

betreffende onderwerp en zelf op onderzoek uitgaan. Populaire musea voor schoolreisjes zijn het Scheepvaartmuseum, het Legermuseum en het Escher Museum.

➤ *Kinderboerderijen, boerderijen, natuurbestemmingen (zoals www.natuurschool.nl)*

De onderbouw gaat dikwijls naar een kinderboerderij. De boerderij en de natuurschool worden door alle bouwlagen geboekt. Daarnaast zijn en nog diverse andere aanbieders van “natuurlijke” schoolreisjesbestemmingen.

2.6 Hoe komt een schoolreisjes bestemming onder de aandacht van de school?

Scholen zoeken heel divers naar schoolreisjes bestemmingen. Als vanouds geldt dat mond-tot-mond reclame goed werkt. Zo komen ouders, docenten of andere scholen dikwijls met goede ideeën aan, waarna de betreffende website van die locatie wordt opgezocht. De schoolreisjescommissie laat zich ook vaak inspireren door het aanbod dat gepresenteerd wordt vanuit busmaatschappijen (<http://www.connexxiontravel.nl/schoolreis/> bijvoorbeeld), het schoolreisjes magazine (www.schoolreis.nl) en het aanbod van schoolreis tv (www.schoolreis.tv). En natuurlijk wordt altijd wel wat gezocht op internet. Om een nieuw schoolreisjes aanbod te presenteren geven scholen aan dat het van groot belang is een goed en verzorgd aanbod te presenteren, waarin duidelijk naar voren komt wat er te doen is, voor welke doelgroep het is, wat de (bijkomende) kosten zijn. Sommige scholen stellen het op prijs een flyer te ontvangen, gevolgd door een mail na enkele dagen (ter attentie aan degenen die het schoolreisje organiseren). Andere scholen geven weer aan al teveel papieren en digitale promotie te ontvangen. Het bellen van een school om je aanbod te promoten wordt niet op prijs gesteld. Adverteren in een schoolreisjes magazine zal bij sommige scholen goed werken. Ook dan geldt een goed verzorgde, duidelijke en attractieve presentatie. Daarbij is het van belang dat scholen voor verdere informatie terecht kunnen op de eigen websites van de boerderijen. Ook hier moet het gevoel gekregen worden dat er iets goed en leuks aangeboden wordt in een verzorgde en veilige omgeving.

2.7 Financiering schoolreisje

Het schoolreisjesbudget varieert sterk per school. Vanuit de geïnterviewde scholen varieerde het beschikbare budget tussen 13.50 per leerling tot maximaal 30 euro per leerling. De meeste scholen houden een bedrag tussen de 20 en 30 euro aan, waarbij het streven is onder de 25 euro te blijven. Dit budget is inclusief de kosten voor busvervoer, entree ouders en kinderen en wat consumpties op locatie. Minus busvervoer wordt een beschikbaar budget overgehouden tussen de 7,5 en 15 euro per leerling, afhankelijk van de mogelijkheden van de school en het geboden aanbod (tijdsduur, kwaliteit etc.) .

Het schoolreisje wordt door sommige scholen geheel of gedeeltelijk uit de ouderbijdrage betaald (zie bijlage 1 voor meer informatie). Veel scholen vragen echter een extra bijdrage van ouders voor de bekostigen van het schoolreisje.

Niet alle scholen gaan elk jaar op schoolreisje of bijvoorbeeld niet met alle klassen. Zo zijn er scholen die om het jaar gaan en het andere jaar een schoolfeest of eenvoudig uitje doen. Dit om kosten te besparen of te spreiden.

De kosten van een bus hangen af van de grootte van de bus, de vertrek- en terugkomsttijd, de bestemming, de periode (hoog- of laagseizoen) en evt. bijkomende kosten (tol).

Sommige busmaatschappijen regelen het totale schoolreisje, inclusief de entreebewijzen etc voor de bestemmingslocatie. Dan wordt de all-in prijs met de bus afgerekend. De meeste scholen regelen echter de bus apart. Afhankelijk van het type bus kunnen er 44 tot variërend 70 kinderen in een bus (er zijn nog grotere bustypes). Meestal worden de 50-persoons bussen ingezet.

De kosten per bus liggen gemiddeld tussen de 500 en 550 euro per bus.

Zie ter informatie de voorbeeld offerte in bijlage 6.

2.8 Verzekering

Vrijwel alle scholen hebben een ongevallenverzekering afgesloten, waaronder ook het schoolreisje valt. Een enkele school geeft aan hier een specifieke aanvulling voor te hebben.

De busmaatschappij is verzekerd voor het vervoeren van de inzittenden volgens de wettelijke aansprakelijkheid. Zodra je buiten de bus bent geldt de eigen vastgestelde verzekering weer.

Ouders die met een auto meereizen en kinderen vervoeren, moeten een inzittende verzekering hebben.

3.0 Visie scholen specifiek op schoolreisjes op de boerderij

3.1 Associaties en algemene verwachtingen

Over het algemeen wordt de boerderij gezien als een plek waar dieren, gewassen, landbouwvoertuigen en veel ruimte met gebouwen en stallen aanwezig zijn. Van de boerderij wordt verwacht dat ervaren kan worden hoe dieren en gewassen verzorgd worden en hoe alles er aan toegaat op een boerderij? Ofwel, dat kinderen zelfontdekkend meegenomen worden in het leven en werken op de boerderij.

Voor kinderen uit de stad gaat sowieso een wereld open op de boerderij. Zij hebben echt geen weet meer waar hun dagelijks voedsel vandaag komt en vinden in eerste instantie op de boerderij alles eng en vies. Voor sommige “zwarte” scholen geldt dat een bezoek aan een boerderij heel leuk gevonden wordt, maar niet in plaats van het schoolreisje. Zij willen met schoolreisje juist graag naar een pretpark, gezien dit vanuit de thuissituatie vaak niet ondernomen kan worden.

De meeste scholen op het platteland vinden dat juist hun leerlingen, de plattelandskinderen, echt op een boerderij geweest moeten zijn. Om dit in het kader van een schoolreisje te doen spreekt zeker aan. Al zijn er ook plattelandsscholen die aangeven dat hun leerlingen er al voldoende vanaf weten door vriendjes en vriendinnetjes die van de boerderij komen.

Algemeen wordt verwacht dat kinderen op een boerderij veel nieuwe dingen kunnen beleven en ontdekken. Dat de kinderen hier dan ook toe uitgedaagd worden door middel van activiteiten en werkvormen is van belang. Verwacht wordt dat de kinderen het heel fijn en ontspannen zullen hebben temidden van de dieren en in een natuurlijke en uitdagende omgeving. Gehoopt wordt dat de kinderen echt mee mogen werken, dingen mogen onderzoeken, dieren mogen verzorgen en de natuur kunnen ontdekken. Dit alles spelenderwijs. Dat een schoolreisje op een boerderij een educatief karakter heeft vinden scholen juist aansprekend en sluit aan bij hun verwachtingen. Wat er geleerd wordt hoeft vanuit de school niet aan te sluiten bij leergebieden of kerndoelen. Dit zou wel het geval zijn wanneer het bijvoorbeeld ingebed wordt in een projectweek van de school.

Dat educatie verweven is in het programma is wenselijk, maar plezier, ontspanning en beleving staan voorop in het schoolreisje. Sommige scholen vinden het leuk wanneer vooraf al wat aandacht besteed kan worden aan de boerderij, bijvoorbeeld een introductieles of verwijzingen naar educatieve websites. Andere scholen vinden dit voor een schoolreisje wat minder belangrijk.

3.2 Programma schoolreisje op de boerderij

Scholen vinden het belangrijk dat alle leerlingen aan hun trekken kunnen komen op schoolreisje. Dat activiteiten ondernomen worden in groepjes zijn ze gewend. Ofwel, een programma waarin kinderen in groepjes onderdelen doorlopen is aansprekend. Alles moet wel goed georganiseerd zijn, maar niet voelen als een strak afgebakend programma, waarbij kinderen in het keurslijf moeten lopen. Onderstaande programma onderdelen vinden scholen aansprekend om een dagvullend aanbod te maken. In samenspraak met de school kan dit op maat gemaakt worden:

- Actieve rondleiding; ruiken, horen, proeven, zien, voelen.
- Onderzoeks- en observatie opdrachten: bodemonderzoek, kriebelbeestjes zoeken, slootwater onderzoek (vissen!!), natuurpad met onderzoeksoopdrachten etc. Maar ook gedragsonderzoek bij dieren, of gezondheidsonderzoek bij dieren.
- Meewerken op de boerderij; zelf de handen uit de mouwen steken bij boerderijwerkzaamheden melken, vegen, planten, oogsten, stal schoonmaken.
- Boerenspelletjes: spijkerpoepen, strobalerace.
- Quiz, speurtocht, puzzeltocht.
- Een product maken; kaas, boter, mosterd, brood, pannenkoeken.
- Vrij spelen: mogelijk met wat skelters, ballen, hooihok.

Aandachtspunten:

- Sommige scholen vinden het leuk dat er een competitie-element in de spelletjes zit, andere scholen willen juist geen win-verlies sfeer.
- Spelletjes zijn heel leuk, maar moeten in tijd niet het programma overheersen
- Even zonder opdracht / instructie mogen spelen vinden kinderen tijdens een schoolreisje heel belangrijk.

3.3 Verwachtingen met betrekking tot aanwezige voorzieningen

“Steekwoorden” qua verwachtingspatroon die vrijwel elke school teruggaf zijn: veiligheid, hygiënisch, educatief, ruimte om te spelen en beleven.

Algemeen gesteld verwachten scholen dat de boerderij zitgelegenheid biedt voor iedereen, dit kan bijvoorbeeld ook op banken, strobalen of zaagselpakken. Dit graag in een overdekte ruimte waar ook tassen en jassen achtergelaten kunnen worden. Daarnaast wordt verwacht dat bij regen in een droge ruimte vertoeft kan worden. Ook wordt er een regenalternatief verwacht, zodat het schoolreisje voor de kinderen geslaagd blijft.

Scholen willen graag (over)zicht houden op de leerlingen. Vandaar dat ze het belangrijk vinden dat de boerderij overzichtelijk is, gestructureerd en ordelijk. Een veilig erf en veilige gebouwen bieden is de meest genoemde eis. Waarbij ruimtes of plekken waar kinderen niet mogen komen goed zijn afgesloten of afgeschermd.

Tevens verwacht men voldoende toiletten en gelegenheid tot handen wassen.

En natuurlijk wordt parkeergelegenheid voor de bus en of auto's verwacht.

Scholen vinden het fijn als het weiland, stukje bos etc. dichtbij gelegen is, waar bijvoorbeeld spelletjes en andere activiteiten gedaan kunnen worden. Of bij mooi weer om buiten te lunchen.

Qua lunch wordt geen verzorgde lunch verwacht. Leerlingen nemen zelf voldoende mee en het is moeilijk om aan alle wensen te gaan voldoen. Bovendien wordt hiermee de prijs een stuk hoger. Leuker is om tussentijds de kinderen wat aan te bieden; drinken, tussentijds wat lekkers, een ijsje doet altijd goed! Dit alles maakt voor de kinderen het programma feestelijk compleet. Voor de begeleiders geldt dat een kopje koffie / thee door de dag heen erg op prijs wordt gesteld.

Gezien kinderen vaak een klein budget meekrijgen van de ouders vinden ze het leuk dit ergens aan uit te geven. Wellicht goed om wat boerderij gerelateerde artikelen in huis te hebben dat aansprekend is om door kinderen gekocht te worden.

3.4 Geschiktheid boerderij als schoolreisjes locatie.

Een deel van de scholen geeft aan niet echt voorkeur voor een type boerderij te hebben, al wordt wel aangegeven dat aanwezigheid van dieren aantrekkelijk gevonden wordt. Een ander deel geeft aan echt te kiezen voor een veehouderijbedrijf, waarbij direct contact met dieren mogelijk is.

Een deel van de scholen verwacht dat een boerderij geschikt is voor alle leeftijden, inclusief kleuters en de hoogste klassen. Wel is het van belang dat de programma's qua inhoud, belevingswereld en uitdaging aansluiten bij de betreffende doelgroep.

Sommige scholen twijfelen eraan of de boerderij voldoende uitdaging biedt voor groep 7 en 8 (groep 8 gaat vaak op kamp). Groep 3,4 5 en 6 wordt het meest genoemd als geschikte doelgroepen in relatie tot een schoolreisje op de boerderij.

Bijlage 1. De ouderbijdrage

Scholen mogen via de ouderbijdrage een geldelijke bijdrage vragen aan ouders van leerlingen om extra activiteiten als excursies, een kerstviering of een sportdag te kunnen bekostigen. De ouderbijdrage heeft in het primair onderwijs verschillende namen: 'leerlingbijdrage', 'schoolfondsbijdrage', 'ouderbijdrage' of 'bijdrage voor een specifiek doel'.

De ouderbijdrage wordt gebruikt voor extra activiteiten binnen en buiten de school. Het gaat om activiteiten waarvoor de school geen geld ontvangt van het ministerie van Onderwijs.

De hoogte van de ouderbijdrage wordt door de school bepaald en kan per school verschillen. De school stelt de hoogte van de ouderbijdrage vast in overleg met en na goedkeuring van de medezeggenschapsraad (MR) van de school. Dat geldt ook voor de bestemming van de ouderbijdrage. De ouderbijdrage is een vrijwillige bijdrage. De school mag uw kind niet weigeren, van school sturen of een diploma onthouden als u de bijdrage niet of gedeeltelijk wilt of kunt betalen. De ouderbijdrage geldt voor het primair onderwijs, voortgezet onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs.

Naast deze ouderbijdrage rekenen de meeste scholen extra kosten voor een schoolreisje, schoolzwemmen of een werkweek. Ook deze uitgaven vallen in principe onder de ouderbijdrage. In alle gevallen moeten ouders kunnen kiezen óf zij willen betalen en waarvóór zij willen betalen. Daarom wordt in de praktijk dikwijls gesproken over de vrijwillige ouderbijdrage

Tabel 4.6b Hoogte gemiddelde ouderbijdrage 2000-2002-2010 (exclusief schoolreisje, schoolzwemmen etc.) Vermelding in % scholen			
Hoogte van de ouderbijdrage, zoals vermeld in schoolgidsen (in €)	2000 (n=144)	2002 (n=142)	2010 (n=111)
1-11	21	18	5
11-23	48	41	44
23-46	26	35	40
46-114	3	5	10
114-227	1	1	1
> 227	1	1	1
Gemiddelde ouderbijdrage	€30	€ 24	€ 30

Voor meer informatie zie: www.rijksoverheid.nl / www.onderwijsinspectie.nl

DRAAIBOEK SCHOOLREISJE 2011

Donderdag 28 april
Ouwehands Dierenpark in Rhenen

Beste collega's en hulpouders,

Hierbij het draaiboek voor het komende schoolreisje van groep 1 en 2.
Lees het van te voren zorgvuldig door zodat iedereen weet wat er gaat gebeuren.

We gaan op donderdag 28 april naar **Ouwehands Dierenpark in Rhenen**.
De kinderen komen gewoon om **8.30** uur op school. Je hebt dan tijd om iedereen een gele school-polo aan te doen, naamstickers op te plakken, een liedje te zingen, een verhaaltje te lezen, nog een keer te vertellen aan de kinderen hoe de dag gaat verlopen. Ook nog een keertje plassen is handig (vraag ouders om hun kind thuis ook al goed te laten plassen!).
Denken alle leerkrachten eraan om een namenlijst met noodtelefoonnummers van de eigen groep mee te nemen.

De busindeling wordt van te voren op papier kenbaar gemaakt aan de leerkrachten.

Iemand van de OAC komt elke groep ophalen en naar de juiste bus brengen. Soms moeten er klassen gesplitst worden. Het streven is om rond **9.00 uur** te vertrekken en om 10.00 uur aan te komen.

Ouders wordt dringend verzocht aan de overkant, op de Sijsjespeergaarde te gaan staan voor het uitzwaaien en verwelkomen.

Om **10.00** uur gaat het park open: de kinderen lopen in groepjes van 5 kinderen met een hulpouder of juf rond in de dierentuin. Direct na binnenkomst kan elk groepje dan zelf (of aansluiten bij een ander groepje) een plekje zoeken om het meegebracht 10-uurtje te nuttigen. Dan zijn de handen ook weer vrij om lekker rond te lopen.

De hele dag door is er vrij limonade te verkrijgen: dit is bij het grasveld tegenover nr. 41 (Urucu). Op deze plek is ook een EHBO-koffer en schone kleren voor de kinderen. Ook voor leerkrachten en hulpouders is hier limonade te krijgen. Want een kopje koffie paste helaas niet meer in het budget: dus zelf meenemen van huis, of zelf bekostigen.

Er is ontzettend veel te zien en te doen. Laat de kinderen lekker zelf kiezen, maar blijf als groepje wel bij elkaar. Het is aan te raden om eerst naar alle dieren te kijken en dan pas lekker te gaan spelen.

Let op: de Monkierail bij Ravot Aapia gaat heel hoog door het park: zorg dat alle kinderen met de begeleider bij elkaar zitten. Ook zijn er wat watertjes en bruggetjes bij Ravot Aapia. Let daar extra goed op!

Er is een Zeeleeuwenbassin en een Zeeleeuwentheater (nr. 36 op de plattegrond). Vanwege een verbouwing is het onzeker of de shows doorgaan. Kijk bij binnenkomst goed op de borden naar tijden en programma.

Als lunch is er friet met mayonaise en een pakje sap. Dit wordt geserveerd bij het Ravot Aapia restaurant (nr. 27 op de plattegrond). Het tijdstip voor de lunch hoort u op de ochtend van vertrek.

De friet is niet gluten-vrij.

Alle kinderen met allergieën zorgen zelf voor een lunchpakketje.

Om **14.45 uur** verzamelen we bij nr. 3 Passaro. Dit jaar helaas geen ijsje.

Om **14.50 uur** lopen we naar de bussen: instappen en om **15.00 uur** vertrek naar school.

We verwachten om **16.00 uur** op school aan te komen.

Op school gaan alle kinderen eerst met hun juf de klas in. Daar gaan de gele schoolshirtjes uit. Het is fijn als in de bus de naamstickers er al vanaf gehaald worden. Graag alle shirtjes op een stapel. Ook alle gele hesjes van de begeleiders netjes opvouwen en op een stapel leggen.

In totaal zijn er 3 extra begeleiders in het park: zij schenken limonade, regelen de lunch, beheren EHBO-koffer etc.

Aanspreekpunt:

We maken er met zijn allen een superleuke dag van!!

En we zijn blij dat er zoveel enthousiaste hulpouders zijn! Vast bedankt.

Namens: de schoolreiscommissie:

Op de website kun je al op de plattegrond kijken.

www.ouwehand.nl

Draaiboek schoolreis groep 3 en 4

Koningin Julianatoren
22 april 2010

Hier het draaiboek voor het schoolreisje. Willen jullie dit svp goed doorlezen!!! Voor vragen kun je terecht bij

Schoolreisje Koningin Julianatoren 22 april 2010

Hallo collega's van de groepen 3 en 4,

We gaan op donderdag 22 april met de groepen 3 en 4 op schoolreisje naar de Koningin Julianatoren.

Op donderdag 15 april om 15.00 uur gaan de brieven voor de kinderen met onze bestemming mee (die brief krijg je nog. gaat ze kopiëren). Ook de hand-out brieven voor de hulpouders gaan dan mee (zitten er al wel bij). Op de achterkant van de hand-out kun je de namen van de kinderen neerzetten die in het groepje komen. Dit betekent wel dat je op tijd groepjes moet maken.

Alle kinderen worden op 22 april om 08.30 uur in de klas verwacht.

De hulpouders komen ook om 08.30 uur in de klas. Elke ouder heeft een groepje van 5 a 6 leerlingen. **Het is niet de bedoeling dat leerlingen bij hun eigen ouder in het groepje zitten.**

De bussen vertrekken rond 09.00 uur vanaf het hoofdgebouw naar de Julianatoren. Iemand van de Ouder Activiteiten Commissie haalt één voor één de klassen op die naar de bussen mogen gaan. Dit is vanaf +- 8.45 uur. Willen jullie dan gelijk het aantal zieke kinderen opgeven. Het park gaat pas om 10.00 uur open. Het zou dus kunnen dat we evt nog even op de parkeerplaats van het park moeten blijven wachten.

Van te voren krijg je al het bus-schema. De hulpouders gaan zelf ook mee in de bus. Alle bussen hebben een kleur of nummer. Op de terugweg moeten de kinderen weer in dezelfde kleur/ nummer bus zitten.

Wij krijgen woensdag 15 april hesjes, T-shirts en stickers van de ouderraad. De hesjes trekken de hulpouders en de leerkrachten aan, zodat ze goed herkenbaar zijn in het park. De T-shirts trekken de kinderen in de klas aan. Letten jullie goed op dat elk kind een sticker opgeplakt krijgt?!

Aan het einde van de dag moeten per bus de T-shirts van de kinderen weer ingenomen worden. Graag deze zak op school in het washok zetten (tegenover groep 3c). Willen jullie de hesjes per klas verzamelen, deze moeten bij Saskia ingeleverd worden. Dit kan na het schoolreisje als alle kinderen opgehaald zijn of anders op vrijdagochtend 23 april.

De stagiaires en leerkrachten nemen een rugtas mee. De 10 uurtjes van de kinderen verzamelen we daarin (ook het eten van de kinderen met een allergie gaat hierin).

Aangekomen in het park verzamelen we eerst!!!! De verzamelplaats is voor de hele dag de picknicktafels. Daar eten we en er is de hele dag iemand van de OAC aanwezig. Hier is ook de EHBO koffer. Daarna kunnen de kinderen hun 10-uurtje nuttigen. Hierna gaan de kinderen met de ouders door het park.

Voor ouders en leerkrachten is er de hele dag gratis thee en koffie af te halen bij het restaurant.

Tussen 12.00 en 13.00 uur is er lunch. In het schema staat de precieze tijd van jouw klas. De kinderen verzamelen op de picknickplek. Leden van de OAC komen daar de frietjes en drinken brengen. Je hoeft dus niks zelf te halen.

Helaas kunnen we vanuit het park de lunchtijden nog niet definitief vastleggen, dit kan pas op de dag zelf. We gaan er van uit dat de tijden gewoon kunnen, mocht het toch veranderen dan hoor je dat op de dag zelf. Wil je dat dan ook even doorgeven aan je hulpouders. Dus geen bericht betekent gewoon deze tijden!!!

Na de lunch gaan leerlingen weer het park in.

Om 15.00 uur krijgen de kinderen een ijsje op de verzamelplaats. De kinderen mogen daarna niet meer terug in het park. Als alle kinderen van jouw klas hun ijs op hebben mag je beslissen om als klas alvast naar de bussen te gaan.

Na het ijsje gaan we terug naar de bussen. Alle kinderen en volwassenen zitten weer in dezelfde bus. De bussen hebben allemaal hun eigen kleur/nummer. De actuele aankomsttijd zal op de website van de Malelande komen te staan!

De kinderen moeten bij aankomst op school eerst verzamelen op het plein. Pas als je zeker weet dat je iedereen hebt mogen de kinderen met hun ouders naar huis. De leerkrachten blijven op het plein tot iedereen is opgehaald.

Het 06 nummer van _____ kan je in het park gebruiken voor noodgevallen:
_____ gebruiken. Willen jullie dit nummer daarna weg doen? Je mag ook met
juf _____ bellen _____.

In de brief aan de **hulpouders** staat of ze **dinsdag 20 of woensdag 21 april hun 06 nummer** aan jullie willen geven. **Let er op dat je deze krijgt!** Lever deze nummers **woensdag nog bij** _____ in, zodat zij een lijstje van 06 nummers aan _____ kan geven. Zo is iedereen in nood bereikbaar. _____ doet de nummers aan het einde van de dag weg.

Neem per klas 1 setje schone kleren + droge sokken mee.

Zeg tegen de kinderen bij een voorspelling van slecht weer dat ze een regenjasje aantrekken.

Hieronder volgt kort het schema van de dag.

Namens de schoolreiscommissie,

In de week voorafgaand aan het schoolreisje

<u>Tijd</u>	<u>activiteit</u>
-----	- maken groepjes van 5 a 6 lln
Dond 15 april	- instructiebrief voor hulpouders en brief aan leerlingen uitdelen.

22 april

8.30	LIn verzamelen in hun eigen klas
8.45-9.00	LIn richting de bussen. Een lid van de OAC komt seintje geven wanneer je mag. Het busrooster volgt.
9.00-9.45	In de bus richting koningin Julianatoren
9.45- 10.15	Aankomst in het park Alle lln verzamelen eerst bij de picknicktafels. Dit is ons centrale punt! Welkomstpraatje door Saskia LIn eten hun 10-uurtje
10.15-	LLn in het park Tassen blijven op centrale punt
12.00-13.00	Lunch 3a + 3b 12.00 uur 3c + 3d 12.15 uur 4a + 4b 12.30 uur 4c + 4d 12.45 uur Grote eters kunnen nu ook hun brood opeten.
-15.00	Kinderen door het park
15.00	LIn verzamelen bij verzamelpunt.
15.00-15.15	Iedereen krijgt een ijsje. Na het ijsje mogen de LLn niet terug het park in
15.15	Richting de bussen
15.15-16.00	Terug reis naar school
16.00	Aankomst op school Per klas verzamelen op het schoolplein. Pas daarna mogen de kinderen naar huis!!!!

Hand-out voor de hulpouders

Wat fijn dat u meegaat met ons schoolreisje! We gaan naar de koningin Julianatoren.

U begeleidt een groepje van 5 a 6 kinderen.

We vertrekken rond 9.00 uur en zullen om ongeveer 9.45 uur aankomen in het park. Daar aangekomen verzamelen we eerst bij de picknicktafels. Dit zal ons centrale ontmoetingspunt zijn. Hier zal ook altijd een ouder van de OAC aanwezig zijn met de EHBO-spullen. De kinderen kunnen hier hun tas achterlaten.

Er is nu ook gelegenheid voor het 10-uurtje. De kinderen hebben dit zelf meegenomen. Voor alle hulpouders is er de hele dag gratis koffie en thee af te helen bij het restaurant.

Na het 10-uurtje mogen de kinderen het park in. Het is niet per se de bedoeling dat u de kinderen de hele tijd bij u houdt. Na eigen inschatting mogen de kinderen ook "vrij" door het park rondlopen. Belangrijk is dan wel dat u een vast verzamelpunt met ze afspreekt.

Bij de lunch krijgen de kinderen een frietje met wat lekkers, hiervoor is een schema gemaakt! De kinderen verzamelen op de picknickplek, daar worden de frietjes gebracht. Wilt u goed op de tijden letten?!

3a + 3b	Tijd: 12.00 uur
3c + 3d	Tijd: 12.15 uur
4a + 4b	Tijd: 12.30 uur
4c + 4d	Tijd: 12.45 uur

Om 15.00 uur komt er een einde aan het schoolreisje, we verzamelen bij de picknicktafels en de kinderen krijgen daar een ijsje. Daarna vertrekken we weer richting de school! Na het ijsje mogen de leerlingen dus **niet** terug het park in!!

Rond 16.00 uur zullen we weer op school aankomen. De kinderen verzamelen bij hun eigen leerkracht op het schoolplein, pas daarna mogen ze naar huis.

Veel plezier!!!!

Leerlingen

In geval van nood is er altijd iemand van de OAC aanwezig op de vaste verzamelplek.
Of er kan gebeld worden met

Wilt u zelf u mobiele nummer op dinsdag 20 of woensdag 21 april bij de leerkracht van uw kind inleveren!!! Na het schoolreisje zullen we deze nummers weer vernietigen.

Amersfoort, 15 april 2010

Lieve kinderen van groep 3 en 4,

Nog één weekje wachten.....

Op donderdag 22 april gaan we op schoolreisje!!!!!!! We gaan dit jaar met de groepen 3 en 4 naar de Koningin Julianatoren.

Om 8.30 uur verzamelen we allemaal in onze eigen klas. Om ongeveer 9.00 uur vertrekken de bussen. Willen alle ouders die ons komen uitzwaaien aan de kant van de vijver gaan staan. Zo kunnen de kinderen makkelijk de bus instappen.

Je moet zelf je tien-uurtje meenemen in een wegwerptas. Voor tussen de middag hoef je niets mee te nemen. Dan krijg je iets lekkers. Heb je veel honger tussen de middag, wil je dan een extra broodje meenemen?

Kinderen met een allergie, vragen we om zelf wat lekkers voor de lunch mee te brengen.

We zijn lekker de hele dag buiten. Als het slecht weer wordt willen jullie dan regenkleding meenemen?

Rond 16.00 uur zullen we weer op school terug zijn. De precieze tijd komt op de site van school te staan. We verzamelen eerst allemaal op het plein, dan mag iedereen naar huis.

Wij hebben er in ieder geval al zin in!!

Vriendelijke groeten,
De schoolreiscommissie

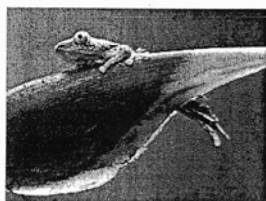
NB: In geval van nood zijn wij de hele dag bereikbaar op het volgende nummer

Schoolreis groep 3 t/m 6

Geachte ouder(s), verzorger(s),

Ook dit jaar hopen we met de groepen 3, 4, 5 en 6 een plezierig schoolreisje te gaan maken. Op donderdag 12 mei 2011 gaan we met elkaar op pad naar

Burgers'

Zoo

We vertrekken om 9.00 uur vanaf de Brink in 5 grote bussen. De kinderen moeten uiterlijk om **8.45** uur op school zijn.

Rond **17.00 uur** verwachten we weer bij de school gearriveerd te zijn.

De kinderen nemen een pakje boterhammen, iets te drinken (geen blikjes) en misschien een zakje snoep mee. Dit alles stopt u natuurlijk in een handige rugzak (met naam).

De dag is volledig verzorgd, het lijkt ons nauwelijks nodig om nog (veel) geld mee te geven.

De kosten voor deze dag zijn € 20,-
Wilt u dit bedrag zo spoedig mogelijk aan uw kind(eren) meegeven?

betaald
4

Het is ook mogelijk het geld via internetbankieren (3478.13.488 t.a.v. Rehobothschool Schoolfonds onder vermelding van 'schoolreisje 2010-2011') over te maken. Wilt u ook de groep vermelden waar uw kind(eren) inzit(ten). Indien dit bedrag te hoog voor u is, kunt u bij de gemeente een bijdrage aanvragen. Hiervoor moet u op school een kwitantie vragen.

Met vriendelijke groeten,
De schoolreiscommissie.

Aan de ouders van alle kleuters,

Op woensdag 1 juni hopen we onze jaarlijkse schoolreis te maken. Deze keer gaan we naar Dierenpark Amersfoort.

U mag uw kleuter een rugzakje meegeven met een lunchpakketje, een pakje drinken, een koekje en een paar snoepjes voor in de bus.

We willen om 9 uur vertrekken. Uw kleuter mag dan om 8.30 uur in de klas gebracht worden waar we gezamenlijk beginnen.

Om 14.00 uur zijn we ongeveer terug. Omdat we in de bus eindigen met gebed, mogen de kinderen bij aankomst mee naar huis.

De kosten zijn dit jaar 15,00 euro. Dit mag u in een envelop aan uw kleuter meegeven. Als u een abonnement op Dierenpark Amersfoort heeft, zijn de kosten 5,00 euro minder. Dit abonnement moet op 1 juni meegenomen worden naar het Dierenpark.

Ouders die financiële problemen hebben, kunnen bij de gemeente een vergoeding krijgen, nadat ze een formulier bij de directeur hebben gehaald.

We hopen op een fijne schoolreis.
Wij hebben er al zin in en de kinderen vast ook.

Hartelijke groet,

Alle leerkrachten Rehobothschool

SNELLEVLIET
TOURINGCARS

SCHOOLREISJES

Bel & boek: 078 69 20 120 of klik naar: snellevliet.nl

educatieve en gratis entree

Weizigt natuur- en milieucentrum Dordt

Een informatie- en ontmoetingscentrum voor de natuur, op landgoed van Hartje Dordrecht, is het Centrum een paradijs voor de natuur- en milieuliefhebber. Het hele jaar door biedt het natuurcentrum een scala aan educatieve en recreatieve activiteiten. Op een aantrekkelijke manier worden actuele milieuproblemen in beeld gebracht; het belang van de leefomgeving spreekt daarbij natuurlijk een belangrijke rol.

Tijdsduur: 9.15 - 12.15 of 13.00 - 16.00 uur
Incl. entree
TP

Combineer deze schoolreis met Biesbosch BC of Ark van Nesch

Biesbosch Bezoekers Centrum

Het Nationaal Park De Biesbosch is een van de grootste waardevolle gebieden van Nederland. Bovendien is het één van de weinige nog bestaande zoetwater getijdengebieden in Europa. Dit gebied is daarom uniek en het bezoeken meer dan waard. Er zijn diverse tentoonstellingen in het Biesbosch centrum die geschikt zijn voor jong en oud. Vlak naast het Biesboschcentrum bevindt zich het Biesboschmuseum. Het museum is een prachtig gebouw met een prachtige educatieve route. Wie over het pad loopt, komt van alles te weten over de rivier.

Tijdsduur: 9.15 - 12.15 of 13.00 - 16.00 uur
Incl. entree
TP

Combineer deze schoolreis met Ark van Nesch of Weizigt NMC

Dubbele Palmboom

Een Rotterdam museum met verhalen van Rotterdammers vroeger en nu. Voor kinderen is er een speciale route met verhalen van Rotterdammers vroeger en nu. Het museum is er voor de jongere en oudere generatie. Het museum is er voor de jongere en oudere generatie. Het museum is er voor de jongere en oudere generatie.

Tijdsduur: 9.15 - 12.15 of 13.00 - 16.00 uur
Incl. entree
TP

Combineer deze schoolreis met Ark van Nesch of Weizigt NMC

Speelbos Boeverijen

In Speelbos Boeverijen bij Breda kun je je heerlijk uitleven. Je kunt er in bomen klimmen, hutten bouwen, kleden met water of zand en nog veel meer. Dieper in het bos vind je het kasteel met gracht en toren. Er zijn tamme koeien, krentenbomen en allerlei dieren. Over een tijdje vind je er dus ook wat te eten. Het Speelbos kan elk jaar veranderen. Je mag gerust je eigen meubels, er staan podiumkasten en banken. Wie weet, misschien gaan de meesters en juffrouwen wel met je mee naar de boerderij...

Tijdsduur: 9.15 - 12.15 of 13.00 - 16.00 uur
Incl. entree
TP

Combineer deze schoolreis met Ark van Nesch of Weizigt NMC

Belangrijk om te weten

- Alle tarieven zijn per persoon, inclusief genoemde verzorging en geldig bij 60 betalende personen per touringcar. Voor grotere/kleinere gezelschappen; prijs op aanvraag.
- Deze flyer is onder voorbehoud van prijswijzigingen, zettouten en geldig tot 31.12.2011
- Vertrek vanaf elke gewenste vertrekplaats in de regio Rijnmond/Drechtsteden.
- Overige vertrekplaatsen zijn in eventueel met beslag mogelijk. Vraag vrijblijvend meer info.
- Meerprijzen en extra's op aanvraag.
- Toeslag voor touringcarhuur bij vroeger vertrek/latere terug: € 35 per half uur
- Tarieven alleen geldig op schooldagen en voor schoolgroepen. Andere dagen in overleg.
- Op al deze trips zijn de Algemene vervoersvoorwaarden van KNV Busvervoer van toepassing, zie ook www.snellevliet.nl
- Voor verzorgingen gelden de voorwaarden van de verschaffer.

Reserveren & info

SNELLEVLIET
TOURINGCARS

van Hensbeertweg 4
2952 CA Alblasdrem
Postbus 59
3950 AB Alblasdrem
T +31(0)78 69 20 120
F +31(0)78 69 20 121

Touringcarcentrum Rotterdam
T +31(0)10 242 72 72
F +31(0)10 242 72 72

schoolreis@snellevliet.nl
© Snellevliet Touringcars, jaar 2011

www.snellevliet.nl

Tips voor een geslaagde schoolreis: klik naar snellevliet.nl!

safe • **user friendly** • **green** • **efficient** • **affordable**

Reis groen... reis luxe... reis per touringcar

Linnaeushof
 Europa's grootste speeltuinen
 Met meer dan 350 speeltoestellen en attracties is Linnaeushof niet alleen de grootste speeltuinen van Nederland, maar ook de grootste openlucht speeltoestellen van Nederland. Het park is geschikt voor alle leefteden en biedt een groot overzichtsplein met aangestelde speeltoestellen en de overdekte speeltoestellen. Bij mooi weer is de waterspeeltuin open, die voor een waterspeelplek zorgt. Veel droge herten meemen!

Tijdsduur 9.00-16.30 uur
 Incl. Entree
 Begelider(s) 1 gratis
 Internet www.linnaeushof.nl
 extra v.a. € 2,70 lunchpakket
 TIP! Reserveer een combi schoolreis met Madurodam of Musson

Recreatieoord Binnenmaas
 maas is een groot familiepark dat centraal ligt in de Maas. In de volkmond ook wel Binnenmaas genoemd. Op het recreatieoord vind je een mooi openluchtwoud met grote waterglijbanen, een gezellige speeltuin, een attractiepark met onder andere (mini) Formule-1 wagens, elektrische bootjes, trampolines en midgegot. Maar dat is nog niet alles. Er is een prachtige kinderkano's en roeiboten.

Tijdsduur 9.30-15.30 uur
 Incl. Entree
 Begelider(s) gratis entree
 Internet www.recreatieoordbinnenmaas.nl

Speeltoestellen De Maas
 De Maas is een gezellige speeltuin met veel leuke attracties. De speeltuin heeft een oppervlakte van 10.000m². De speeltuin heeft een groot overzichtsplein met aangestelde speeltoestellen. Van trampolines tot kabbalan zijn er veel verschillende attracties. Het park is geschikt voor alle leefteden en biedt een groot overzichtsplein met aangestelde speeltoestellen. Bij mooi weer is de waterspeeltuin open, die voor een waterspeelplek zorgt. Veel droge herten meemen!

Tijdsduur 8.45-16.30 uur
 Incl. Entree
 Begelider(s) 1 gratis entree
 Internet www.speeltoestellen.nl

Het Plaswijckpark
 Het Plaswijckpark in Rotterdam is niet makkelijk te beschrijven, want er is zoveel te doen! Met een sneller door de Verreersteren, een spannende tocht door de Dierenruin, Unibon of je op een ap lijkt in de Apenspeeltuin. En natuurlijk lekker roeien in de Grote Speeltuin en Havenspeeltuin.

Tijdsduur 9.30-15.30 uur
 Incl. Entree
 Begelider(s) 1 gratis entree
 Internet www.plaswijckpark.nl
 extra € 2,80 p.p. voor een frietje mayo, een pakje taks en waterflesje

Diepdaal
 één van Europa's mooiste dierenparken
 Rotterdam
 Diepdaal is een prachtig dierenpark met veel verschillende dieren. Het park is geschikt voor alle leefteden en biedt een groot overzichtsplein met aangestelde speeltoestellen. Bij mooi weer is de waterspeeltuin open, die voor een waterspeelplek zorgt. Veel droge herten meemen!

Tijdsduur 9.15-15.30 uur
 Incl. Entree
 Begelider(s) 1 gratis entree
 Internet www.diepdaal.nl
 extra € 4,20 p.p. voor frietje mayo, ijsje, Sisi en kaartje Jungle Express

Vogelpark Avifauna
 Waarom is een flamingo roze? En hoe breekt een gier een ei open? Kom het uitvogelen in Vogelpark Avifauna! Zij de kinderen leren over vogels en hun leefwijze. Het park is geschikt voor alle leefteden en biedt een groot overzichtsplein met aangestelde speeltoestellen. Bij mooi weer is de waterspeeltuin open, die voor een waterspeelplek zorgt. Veel droge herten meemen!

Tijdsduur 9.00-16.00 uur
 Incl. Entree
 Begelider(s) 1 gratis entree
 Internet www.vogelpark.nl
 extra € 1,50 p.p. voor frietje mayo, ijsje, Sisi en kaartje Jungle Express

Speeltoestellen Bergen
 Een leuk speltoestellen park met veel verschillende attracties. Het park is geschikt voor alle leefteden en biedt een groot overzichtsplein met aangestelde speeltoestellen. Bij mooi weer is de waterspeeltuin open, die voor een waterspeelplek zorgt. Veel droge herten meemen!

Tijdsduur 9.00-16.30 uur
 Incl. Entree
 Begelider(s) 1 gratis entree
 Internet www.speeltoestellen.nl
 extra € 2 p.p. extra voor combi schoolreis met Speeltoestellen

Overheerds Rivier
 Bepaal de witte leeuwen vanuit een spiegelbeeld. Het park is geschikt voor alle leefteden en biedt een groot overzichtsplein met aangestelde speeltoestellen. Bij mooi weer is de waterspeeltuin open, die voor een waterspeelplek zorgt. Veel droge herten meemen!

Tijdsduur 8.45-17.00 uur
 Incl. Entree
 Begelider(s) 1 gratis entree
 Internet www.ouwehand.nl
 TIP € 2,75 p.p. voor een frietje met een limonade

Ark van Noach
 In 2008 besloot Johan Hubers, bouw van de Ark van Noach, zijn droom, welke hij al in 1992 had, te verwezenlijken om de Ark van Noach op ware grootte na te bouwen. Aan boord van deze replica komen levende dieren, verschillende attracties met een bijbehorende thema, exposities, activiteiten voor jong en oud. In ons restaurant zit u heerlijk broodjes en andere versnaperingen kunnen nuttigen. Kortom een educatieve belevenis voor de hele school!

Tijdsduur 9.15 - 12.15 of 13.00 - 16.00 uur
 Incl. Busreis, exclusief entree (kosten zijn nog niet bekend)
 Begelider(s) 1 gratis
 Internet www.arkvannoach.com
 TIP Combineer deze schoolreis met Blesbosch BC of Weizigt NMC

Corpus
 De wereldprimeur van een spectaculair beleveniscentrum rond het menselijke lichaam. Corpus is een reis door de mens, waar de bezoeker op spectaculaire wijze kennis maakt met het menselijke lichaam en de menselijke geest. Het park is geschikt voor alle leefteden en biedt een groot overzichtsplein met aangestelde speeltoestellen. Bij mooi weer is de waterspeeltuin open, die voor een waterspeelplek zorgt. Veel droge herten meemen!

Tijdsduur 9.00 - 16.00 uur
 Incl. Entree
 Begelider(s) Per 15 leerlingen 1 gratis entree
 Internet www.corpusexperience.nl
 NB Deze attractie kent vaste bezoektijden
 TIP Ideaal te combineren met Musson, Durnell, Stranowalling, Space Expo etc.

Natuurschool is Natuurbeleving!
 De Natuurschool biedt actieve en volledige geïntegreerde schoolreizen in de natuur voor leerlingen uit het basisonderwijs tot en met het middelbaar onderwijs. De natuur is leuk en bijzonder en dat ontdekken onze jonge deelnemers tijdens het slepen van de natuur. In de veldreizen worden leerlingen van de natuur met allerlei Levenswijzen als de natuur.

Tijdsduur 9.15 - 16.15 uur
 Incl. Dagprogramma
 Begelider(s) Per 20 kinderen 1 begeleider € 9 korting
 Internet www.natuurschool.nl
 TIP € 2,75 p.p. voor een frietje mayo en limonade

Museum
 Het Museum is een Haagse plek waar je leert door te kijken, te luisteren, te lezen en vooral door dingen zelf te doen. Het museum is nooit hetzelfde want er zijn telkens wisselende tentoonstellingen. Leerlingen (en leerkrachten) gaan in het museum met plezier op ontdekkingstocht.

Tijdsduur 9.00 - 16.00 uur
 Incl. Entree
 Begelider(s) Zelfde tarief als leerlingen
 Internet www.museum.nl
 TIP Ideaal te combineren met Corpus, Durnell, Stranowalling, Madurodam etc.

Science Centre Delft
 Inspireer, creëer, actualiseer en ervaar interactie. De mens, ontwerpen en bouwen staan centraal. Een ontmoetingsplaats en podium voor studenten, wetenschappers en bezoekers. Ontdek wet techniek voor de samenleving. En belangrijker: doe mee en ga praktisch aan de slag met de echte wetenschap!

Tijdsduur 9.30-15.00 uur
 Incl. Entree
 Begelider(s) Zelfde tarief als kinderen
 Internet www.sciencetecentredelft.nl

Archeon Alphen a/d Rijn
 Door de prehistorie, beleef de Romeinse tijd en ervaar de middeleeuwen! Een onvergetelijke dag vol historische verrassingen en nodig activiteiten. Het park is geschikt voor alle leefteden en biedt een groot overzichtsplein met aangestelde speeltoestellen. Bij mooi weer is de waterspeeltuin open, die voor een waterspeelplek zorgt. Veel droge herten meemen!

Tijdsduur 9.00 - 16.30 uur
 Incl. Entree
 Begelider(s) 1 per 25 leerlingen zelfde tarief als kinderen
 Internet www.archeon.nl
 extra € 4 voor een combi schoolreis met Avifauna
 TIP € 2,75 voor frietje mayo en klapnet

Museum
 Het Museum is een Haagse plek waar je leert door te kijken, te luisteren, te lezen en vooral door dingen zelf te doen. Het museum is nooit hetzelfde want er zijn telkens wisselende tentoonstellingen. Leerlingen (en leerkrachten) gaan in het museum met plezier op ontdekkingstocht.

Tijdsduur 9.00 - 16.00 uur
 Incl. Entree
 Begelider(s) Zelfde tarief als leerlingen
 Internet www.museum.nl
 TIP Ideaal te combineren met Corpus, Durnell, Stranowalling, Madurodam etc.

Museum
 Het Museum is een Haagse plek waar je leert door te kijken, te luisteren, te lezen en vooral door dingen zelf te doen. Het museum is nooit hetzelfde want er zijn telkens wisselende tentoonstellingen. Leerlingen (en leerkrachten) gaan in het museum met plezier op ontdekkingstocht.

Tijdsduur 9.00 - 16.00 uur
 Incl. Entree
 Begelider(s) Zelfde tarief als leerlingen
 Internet www.museum.nl
 TIP Ideaal te combineren met Corpus, Durnell, Stranowalling, Madurodam etc.

Ark van Noach
 In 2008 besloot Johan Hubers, bouw van de Ark van Noach, zijn droom, welke hij al in 1992 had, te verwezenlijken om de Ark van Noach op ware grootte na te bouwen. Aan boord van deze replica komen levende dieren, verschillende attracties met een bijbehorende thema, exposities, activiteiten voor jong en oud. In ons restaurant zit u heerlijk broodjes en andere versnaperingen kunnen nuttigen. Kortom een educatieve belevenis voor de hele school!

Tijdsduur 9.15 - 12.15 of 13.00 - 16.00 uur
 Incl. Busreis, exclusief entree (kosten zijn nog niet bekend)
 Begelider(s) 1 gratis
 Internet www.arkvannoach.com
 TIP Combineer deze schoolreis met Blesbosch BC of Weizigt NMC

Corpus
 De wereldprimeur van een spectaculair beleveniscentrum rond het menselijke lichaam. Corpus is een reis door de mens, waar de bezoeker op spectaculaire wijze kennis maakt met het menselijke lichaam en de menselijke geest. Het park is geschikt voor alle leefteden en biedt een groot overzichtsplein met aangestelde speeltoestellen. Bij mooi weer is de waterspeeltuin open, die voor een waterspeelplek zorgt. Veel droge herten meemen!

Tijdsduur 9.00 - 16.00 uur
 Incl. Entree
 Begelider(s) Per 15 leerlingen 1 gratis entree
 Internet www.corpusexperience.nl
 NB Deze attractie kent vaste bezoektijden
 TIP Ideaal te combineren met Musson, Durnell, Stranowalling, Space Expo etc.

Natuurschool is Natuurbeleving!
 De Natuurschool biedt actieve en volledige geïntegreerde schoolreizen in de natuur voor leerlingen uit het basisonderwijs tot en met het middelbaar onderwijs. De natuur is leuk en bijzonder en dat ontdekken onze jonge deelnemers tijdens het slepen van de natuur. In de veldreizen worden leerlingen van de natuur met allerlei Levenswijzen als de natuur.

Tijdsduur 9.15 - 16.15 uur
 Incl. Dagprogramma
 Begelider(s) Per 20 kinderen 1 begeleider € 9 korting
 Internet www.natuurschool.nl
 TIP € 2,75 p.p. voor een frietje mayo en limonade

Museum
 Het Museum is een Haagse plek waar je leert door te kijken, te luisteren, te lezen en vooral door dingen zelf te doen. Het museum is nooit hetzelfde want er zijn telkens wisselende tentoonstellingen. Leerlingen (en leerkrachten) gaan in het museum met plezier op ontdekkingstocht.

Tijdsduur 9.00 - 16.00 uur
 Incl. Entree
 Begelider(s) Zelfde tarief als leerlingen
 Internet www.museum.nl
 TIP Ideaal te combineren met Corpus, Durnell, Stranowalling, Madurodam etc.

Science Centre Delft
 Inspireer, creëer, actualiseer en ervaar interactie. De mens, ontwerpen en bouwen staan centraal. Een ontmoetingsplaats en podium voor studenten, wetenschappers en bezoekers. Ontdek wet techniek voor de samenleving. En belangrijker: doe mee en ga praktisch aan de slag met de echte wetenschap!

Tijdsduur 9.30-15.00 uur
 Incl. Entree
 Begelider(s) Zelfde tarief als kinderen
 Internet www.sciencetecentredelft.nl

Archeon Alphen a/d Rijn
 Door de prehistorie, beleef de Romeinse tijd en ervaar de middeleeuwen! Een onvergetelijke dag vol historische verrassingen en nodig activiteiten. Het park is geschikt voor alle leefteden en biedt een groot overzichtsplein met aangestelde speeltoestellen. Bij mooi weer is de waterspeeltuin open, die voor een waterspeelplek zorgt. Veel droge herten meemen!

Tijdsduur 9.00 - 16.30 uur
 Incl. Entree
 Begelider(s) 1 per 25 leerlingen zelfde tarief als kinderen
 Internet www.archeon.nl
 extra € 4 voor een combi schoolreis met Avifauna
 TIP € 2,75 voor frietje mayo en klapnet

Museum
 Het Museum is een Haagse plek waar je leert door te kijken, te luisteren, te lezen en vooral door dingen zelf te doen. Het museum is nooit hetzelfde want er zijn telkens wisselende tentoonstellingen. Leerlingen (en leerkrachten) gaan in het museum met plezier op ontdekkingstocht.

Tijdsduur 9.00 - 16.00 uur
 Incl. Entree
 Begelider(s) Zelfde tarief als leerlingen
 Internet www.museum.nl
 TIP Ideaal te combineren met Corpus, Durnell, Stranowalling, Madurodam etc.

Museum
 Het Museum is een Haagse plek waar je leert door te kijken, te luisteren, te lezen en vooral door dingen zelf te doen. Het museum is nooit hetzelfde want er zijn telkens wisselende tentoonstellingen. Leerlingen (en leerkrachten) gaan in het museum met plezier op ontdekkingstocht.

Tijdsduur 9.00 - 16.00 uur
 Incl. Entree
 Begelider(s) Zelfde tarief als leerlingen
 Internet www.museum.nl
 TIP Ideaal te combineren met Corpus, Durnell, Stranowalling, Madurodam etc.

Science Centre Delft
 Inspireer, creëer, actualiseer en ervaar interactie. De mens, ontwerpen en bouwen staan centraal. Een ontmoetingsplaats en podium voor studenten, wetenschappers en bezoekers. Ontdek wet techniek voor de samenleving. En belangrijker: doe mee en ga praktisch aan de slag met de echte wetenschap!

Tijdsduur 9.30-15.00 uur
 Incl. Entree
 Begelider(s) Zelfde tarief als kinderen
 Internet www.sciencetecentredelft.nl

Archeon Alphen a/d Rijn
 Door de prehistorie, beleef de Romeinse tijd en ervaar de middeleeuwen! Een onvergetelijke dag vol historische verrassingen en nodig activiteiten. Het park is geschikt voor alle leefteden en biedt een groot overzichtsplein met aangestelde speeltoestellen. Bij mooi weer is de waterspeeltuin open, die voor een waterspeelplek zorgt. Veel droge herten meemen!

Tijdsduur 9.00 - 16.30 uur
 Incl. Entree
 Begelider(s) 1 per 25 leerlingen zelfde tarief als kinderen
 Internet www.archeon.nl
 extra € 4 voor een combi schoolreis met Avifauna
 TIP € 2,75 voor frietje mayo en klapnet

Museum
 Het Museum is een Haagse plek waar je leert door te kijken, te luisteren, te lezen en vooral door dingen zelf te doen. Het museum is nooit hetzelfde want er zijn telkens wisselende tentoonstellingen. Leerlingen (en leerkrachten) gaan in het museum met plezier op ontdekkingstocht.

Tijdsduur 9.00 - 16.00 uur
 Incl. Entree
 Begelider(s) Zelfde tarief als leerlingen
 Internet www.museum.nl
 TIP Ideaal te combineren met Corpus, Durnell, Stranowalling, Madurodam etc.

Museum
 Het Museum is een Haagse plek waar je leert door te kijken, te luisteren, te lezen en vooral door dingen zelf te doen. Het museum is nooit hetzelfde want er zijn telkens wisselende tentoonstellingen. Leerlingen (en leerkrachten) gaan in het museum met plezier op ontdekkingstocht.

Tijdsduur 9.00 - 16.00 uur
 Incl. Entree
 Begelider(s) Zelfde tarief als leerlingen
 Internet www.museum.nl
 TIP Ideaal te combineren met Corpus, Durnell, Stranowalling, Madurodam etc.

Bijlage 6. Offerte aanvraag busvervoer

SnelleVliet Touringcars BV
van Hennaertweg 4
2952 CA Alblasserdam
Postbus 59
2950 AB Alblasserdam
☎ +31 (0)78 69 20 120
✉ +31 (0)78 69 20 121

Betreft: Offerte 16-220611

stap 2

Alsjeblieft, direct en snel, digitaal een gunstige aanbieding om een bus te huren.

Wil je direct reserveren, ga dan naar **stap 3**

Nog vragen: stuur dan een mail touringcar@snellevliet.nl

NB: deze aanbieding is o.v.b. van beschikbaarheid gekozen bus(sen) en juistheid invulgegevens.

Geselecteerde bussen:

Tourbus	x1 = € 552,60
---------	---------------

Uw gegevens:

Contactpersoon:	Nicolette van de Kamp
Vertrekplaats:	Bunschoten
Aankomstplaats:	Arnhem
Kilometers:	90
Retour:	Ja
Vertrektijd:	09:00
Eindtijd:	16:00
Datum:	woensdag 22 juni 2011
Emailadres:	Nicolette@educatiefplatteland.nl
Totaalprijs:	€ 552,60 exclusief 6% BTW

[Klik hier om deze offerte te accepteren.](#)

Met deze digitale offerte hoopt Snelle Vliet je live in de touringcar te ontmoeten.

Met vriendelijke groet,

SnelleVliet Touringcars B.V.

Bijlage 7. Aanbieders van schoolreisjes op boerderijen

1) De Boerinn

Mijzijde 6, 3471 GM Kamerik

Tel: 0348-401200

Email: info@deboerinn.nl

2) De Speelhoeve

Blokkzijlseweg 8, 8371 VG Scheerwolde

Tel. 0521 - 370 035

www.depspeelhoeve.eu

Email: speelhoeve@speelwerk.net

3) Bezoekboerderij 'Het Achterhuis'

Hoogeind 20a, 4143 LX Leerdam

Tel. 0345 - 61 98 87

www.bezoekboerderij.nl

Email: info@bezoekboerderij.nl

4) Educaboerderij 't Velder,

José Groot Koerkamp,

Velderweg 6, 7217 Scharfsen

Tel. 0573-431971

Email: info@educaboerderij.nl

5) Christoffelhoeve

Zeelandsedijk 35, 5424 TL Elsendorp

Tel. 0492351466

www.christoffelhoeve.com

Email: christafonken@hotmail.com

6) Camping 'de Boterbloem'

Ameronger Wetering 2, 3958 MD Amerongen

Tel. 0343-451757

Email: info@boterbloem.com

7) Boerderij aan de Groene Weg

V.O.F. Both, Contactpersoon: Nicolien Both – de Jong

Westeinde 29a, 2825 AJ Berkenwoude

Tel. 0182-362855

Email: boerderijaandegroeneweg@kpnplanet.nl

8) IJs- en activiteitenboerderij G. van Herk

Oud Loosdrechtsedijk 38a, 1231 NB Loosdrecht

Tel. (035) 582 64 85

www.ijsboerderijvanherk.nl

Email: info@ijsboerderijvanherk.nl

9) Imkerij 't Schuurtje

Oud Loosdrechtsedijk 115

1231 LS Oud Loosdrecht

T: 035 623 62 82

www.imkerij.nl

E-mail: info@imkerij.nl

Schoolreisjes op bezoekboerderij Het Achterhuis

Een superleuk schoolreisje op een andere manier? Kom dan eens kijken bij ons op de boerderij. Wij hebben een melkveehouderijbedrijf met heel veel andere boerderijdieren. Deze kunnen door kinderen geaaid, geknuffeld en gevoerd worden. Wij hebben al ruim 12,5 jaar ervaring met bezoekers, jong en oud. We hebben al meer dan zestigduizend bezoekers ontvangen.

Hoe ziet een schoolreisje op de boerderij eruit?

Een voorbeeld: Tussen half 10 en 10 uur worden jullie bij 'Het Achterhuis' ontvangen met limonade en chips voor de kinderen en koffie/thee met koek voor de begeleiding. Hier wordt alles uitgelegd en worden de boekjes met uitleg en opdrachten en de spullen, die hiervoor nodig zijn, uitgedeeld. Wij organiseren voor de kinderen verschillende speurtochten, visprogramma's, spelletjes e.d. waar ze veel van leren op een speelse manier. De boekjes mogen de kinderen mee naar huis nemen. Alle programma's zijn op leeftijd gemaakt. Om ongeveer 12 uur kunnen jullie picknicken met zelf meegebrachte spullen. Tegen meerprijs kunnen wij ook een maaltijd verzorgen. Hierna worden nog diverse spellen gespeeld. Tussen 13:30 en 14:00 wordt de groep weer verzameld en de dag afgesloten met een ijsje.

Wilt u op andere tijden komen of een ander programma, dan is dit mogelijk. Neem hiervoor contact met ons op.

Is het slecht weer?

Geen probleem! Er zijn ook verschillende regenprogramma's mogelijk zodat het schoolreisje gewoon door kan gaan. Ook worden er regelmatig nieuwe spellen gemaakt, die erg leuk en leerzaam zijn. Zo hebben we pas een educatieve spellenwand met 28 nieuwe spelletjes gemaakt.

Wilt u meer weten, bel gerust voor een afspraak om eventueel een keer te komen kijken.

Prijs.

€ 6,00 per kind

€ 3,50 per volwassene

Bezoekboerderij 'Het Achterhuis'

Hoogeind 20a

4143 LX Leerdam

0345 - 61 98 87

www.bezoekboerderij.nl

info@bezoekboerderij.nl

Schoolreisjes Boerderij aan de groene weg

Steeds vaker merken wij dat mensen niet precies weten wat er op een boerderij gebeurt, en waar het eten vandaan komt. Melk komt uit een pak, maar hoe het er in komt en dat gras de basis vormt, weten de meeste niet.

Tijdens een meerdaags verblijf op onze boerderij bieden wij leerlingen uit het regulier basisonderwijs de mogelijkheid om een modern agrarisch bedrijf van dichtbij te ervaren. We werken met elkaar rondom een bepaald thema in een groene omgeving. De leerlingen gaan daarbij het agrarische leven ontdekken en ervaren.

Voor meer informatie: <http://www.boerderijaandegroeneweg.nl>

Schoolreisje Educaboerderij 't Velder

We verzorgen kleinschalige schoolreisjes, geschikt voor onderbouw basisschool en speciaal onderwijs. Er is veel rust en aandacht voor kind en dier!

We bieden het volgende programma aan: De [boerderijverkenningstocht](#) is de basis voor een schoolreisje. Naast de boerderijtocht kunnen kinderen kiezen uit de volgende activiteiten: Voor de onderbouw groep 1-2-3 een [kaboutertocht](#) en voor de groepen 4-5 een [knapzakavonturentocht](#).

Er is een [speelveld](#) met verschillende speel mogelijkheden waaronder: een trampoline, hangmatten, skelters, klimboom speelhutje. Vraag kinderen laarzen aan te doen en weer bestendige kleding die tegen een stootje kan.

Er is een mogelijkheid om een kleine maaltijd te gebruiken, zie: [eten en drinken](#)
Eigen ideeën kunnen altijd in overleg worden toegevoegd aan het programma.

Veiligheid speelt bij ons een belangrijke rol, want er valt veel te ontdekken. We zijn onlangs [gecertificeerd](#) voor boerderij educatie. Daarmee voldoen we aan bepaalde kwaliteitseisen en veiligheidseisen. Zie: met de klas de boer op

Kosten van een schoolreisje zijn hetzelfde als bij een kinderfeest

Ons adres:
Educaboerderij 't Velder,
José Groot Koerkamp,
Velderweg 6,
7217 SC HARFSEN

Schoolreisje naar 'de Boterbloem'

Bij 'de Boterbloem' kunt u ook terecht voor een schoolreisje voor kinderen uit groep 1 t/m 4. Er staan diverse activiteiten op het programma zoals boter en karnemelk maken, kalfjes brokjes geven, konijnen knuffelen, op de koe zitten, met minitractor rijden (onder begeleiding), ravotten in de hooiberg, kijken bij de kamelen, ezels, hertjes, kangeroes en de varkentjes + een rondrit met de tram. Ook kunnen de kinderen spelen in de speelhal met kindveilige klautertoestellen, een ballenbak, een rodelbaan, de blokkenhoek en het springkussen. De kinderen volgen in groepjes het programma.

Ondertussen krijgen de kinderen frites en snacks, een zakje chips, een ijsje en kunnen zij onbeperkt ranja drinken. De prijs hiervoor bedraagt € 9,50 per kind. Voor de begeleiders is de prijs € 6,50 p.p. (koffie, thee, frites, snacks, een ijsje en een zakje chips inbegrepen). Het minimum aantal deelnemende kinderen bedraagt 25.

U kunt contant betalen of pinnen.
<http://www.boterbloem.com/>

Schoolreisje Christoffelhoeve

Een educatief schoolreisje op een echte boerderij met koeien en kalfjes.

Ruime ontvangstruimte met goede sanitaire voorzieningen. Overzichtelijk natuurspeelveld met vele mogelijkheden. Weilanden, waterpoelen, zandduinen, klimmem en klauteren op het blotevoetenpad. Speurtochten, kalfjesroute, educatieve ontdek-tassen met opdrachten. Altijd in overleg en op afspraak.

Dagarrangement voor LO:

Ontvangst met ranja, koffie, thee met iets lekkers.

Verdelen van groepen:

* educatief

* actief

* sportief

Samen eten en drinken op de boerderij.

Middagprogramma: speurtocht, foto- of kalfjesroute, blotevoetenpad, o.a..

Prijs 8,00 euro

Zie voor meer informatie:

De Christoffelhoeve

Zeelandsedijk 35, 5424 TL Elsendorp

www.christoffelhoeve.com

Schoolreisje Imkerij het Schuurtjes

LOL in Loosdrecht voor Beestachtig leuke Boerderijfeestjes.

Een leerzaam, ontdekkend en lekker school of groepsuitje voor kleuter, middenbouw en bovenbouw.

Bezoek aan de imkerij in combi met Boerderij.

Elke locatie heeft een programma van 2 uur. (1 dagdeel)

U kunt uw meegebrachte picknick gebruiken

Het programma is tweeledig:

Een interactief spel.

Daarnaast een actieve avontuurlijke ontdekkingstocht.

Elk onderdeel bestaat uit spel, vraag en opdracht.

Het zelf ontdekken staat voorop, maar daarnaast ook lekker spelen en ontspannen.

Boerderij. (035- 5826485)

Op de boerderij is het boerderijleven gecombineerd met spelen. Hoe worden de dieren gevoerd? Hoe zit een tractor? Maar ook skelteren en in het hooi spelen met na afloop een lekker boerderij ijsje zijn onderdelen van het programma. Dat is pas leuk leren.

imkerij. (035- 6236282)

Op de imkerij kaarsen maken en lekker proeven van verse honing. Een leuke rondleiding langs bloemen, op zoek naar Maya de Bij. Avontuur met een spelletjes puzzeltocht en verkleden als imker. Kortom beleef het bij de imker en maak je eigen kaarsen.

U kunt elke locatie afzonderlijk bezoeken voor dagdeel. € 5,50 p.p

U kunt een combinatie maken van meerdere locaties voor uw schoolreisje.

U kunt een picknick gebruiken op elke locatie.

.

Begeleiding € 2,50

Per locatie maximaal 45 leerlingen.

Kledingadvies: warme kleding die vies mag worden.

Schoenen om lekker buiten te kunnen lopen.

Koffie en thee corner is aanwezig.

Met buslijn 121 is het van station Hilversum mogelijk om naar de imkerij en boerderij te gaan

Bijlage 8. Verslag schoolreisje op de boerderij

Uitstapje onderbouw...

Op 10 mei was het eindelijk zover. De kinderen van de onderbouw gingen op pad ! Het was nog even spannend of het allemaal wel door kon gaan i.v.m. de slechte weersvoorspellingen. Maar op dinsdag werd de knoop toch doorgehakt :

ook al was er 90 % kans op regen, we gingen toch !

's Ochtends kwamen alle kinderen lekker warm aangekleed en met laarsjes aan naar school. Een heleboel ouders vonden het leuk om hen met de auto weg te brengen en ook de hele dag te blijven om te helpen. Want het was niet zomaar iets waar we naar toegingen. Nee, we gingen naar een echte boerderij en daarna ook nog naar een imkerij !

Op school hadden we al een heleboel verteld en gepraat over wat er op een boerderij allemaal te doen was en wat er bij de imkerij gebeurde. Zo gingen we dus goed voorbereid op stap.

Om half tien kwamen we bij de Ijsboerderij van Herk in Loosdrecht aan. We werden daar ontvangen door boerin Nellie. Zij liet ons zien waar de koeien en de geiten in de stal stonden en wat we allemaal

mochten doen. Maar tjonge jonge, wat stonk het toch op de boerderij. De boerin zei wel, dat het door het kuilgras en de poep van de koeien kwam en dat dat hele gewone geuren waren voor een boerderij, maar toch !!

Sommige kinderen moesten er wel heel erg aan wennen en hielden wel een half uur hun neus dichtgeknepen. Daarna waren ze wel gewend aan het luchtje en dat was maar goed ook. Er was zoveel te doen en dat kon echt niet als je de hele tijd je neus dicht moest houden. Ze mochten een (nep)koe melken, de stallen vegen, in het hooi spelen, de paarden borstelen en er zelfs een ritje op maken. Er was ook een speurtocht uitgezet en er kon op kleine tractors gereden worden.

Tussendoor was er tijd voor drinken en een stuk koek, maar dat mocht niet te lang duren, want er moest gewerkt en gespeeld worden ! Op het einde van de ochtend waren er een stel kleine boerinetjes en boertjes bijgekomen. En na al dat harde werken had iedereen natuurlijk ontzettende trek gekregen. De broodjes worst en hagelslag en pannenkoeken gingen er dus goed in ! Omdat er op de boerderij door boer Goos zelf ijs gemaakt werd van de melk van zijn koeien, kreeg iedereen ook nog een heerlijk ijsje als toetje.

Na nog even spelen moest iedereen weer in de auto, want we gingen naar Imkerij 't Schuurtje. Nadat we aangekomen waren mochten we met juf Hetty van de imkerij naar de kelder onder haar winkeltje.

Daar kregen we een film te zien waarin precies uitgelegd werd wat er allemaal in een bijenkast gebeurt en wat een imker allemaal doet. Omdat we op school ook veel gepraat en geleerd hadden over bijen konden de kinderen veel vertellen. Juf Hetty had daarna in haar prachtige tuin een soort speurtocht met allemaal opdrachten uitgezet. Alle dingen die we moesten doen hadden iets te maken met hoe bijen was en honing maken. Ook mochten we met een echte imkerkap op heel dicht bij de bijenkast komen. Daar zagen we de bijen met stuifmeel aan hun pootjes de kasten en korven in en uit vliegen. Dat was reuze spannend, want geeneen kind wilde natuurlijk geprikt worden ! Gelukkig gebeurde dat niet, dus niemand hoefde te huilen. We mochten ook nog de kippen en de geiten (Jip en Janneke) voeren en Bobbie de hond vond het heel leuk als we stokken weggooiden. Op het eind mochten we ook nog een kaarsje maken van echte was met een bijtje er op.

Maar wat was iedereen toen moe ! Het was echt tijd om naar huis te gaan. Onderweg was het voor een heleboel kinderen dan ook heel moeilijk om hun ogen open te houden. Maar dat was helemaal niet erg. We hadden een ontzettend leuke en leerzame dag gehad. Een het mooiste was nog, dat het helemaal niet geregend had !

De kinderen en hun juffen willen alle ouders die geholpen hebben heel erg bedanken dat zij zijn mee geweest.

Corry Poolman Simons